

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga

**Ársreikningur
2018**

Efnisyfirlit

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra	2-6
Áritun óháðs endurskoðanda	7-8
Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018	9
Efnahagsreikningur 31. desember 2018	10
Sjóðstreymi ársins 2018	11
Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018	12-14
Skýringar	15-37
Kennitölur	38-41
Deildaskipt yfirlit	42-55

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Starfsemi sjóðsins

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða, samþykktum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins og öðrum reglum sem um lífeyrissjóði gilda.

Sjóðurinn er sameignarsjóður og starfar í þremur deildum, A deild, V deild og B deild. B deild skiptist í sjö réttindasöfn þ.e., Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (Esh), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (Lsh), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN), Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV), Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK).

Sjóðurinn annast jafnframt rekstur Lífeyrissjóðs starfsmanna Reykjavíkurborgar.

Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar sameinast B deild

Stjórn sjóðsins og stjórn Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) samþykktu á árinu að sameina LSK við B deild Brúar frá og með 1. janúar 2018. Það felur í sér að eignasafn B deildar Brúar og eignasafn LSK voru sameinuð í eitt safn. Yfirtækin hrein eign LSK til greiðslu lífeyris var við sameininguna 4.552 m.kr. Skuldbindingum hvers réttindasafns í B deild er haldið aðgreindum auk þess sem að réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga helst óbreytt. Sjá frekari umfjöllun og áhrif af sameiningunni á B deild Brúar í skýringu 46-47 ásamt upplýsingum í deildaskiptu yfirliti yfir öll réttindasöfn B deildar.

Sjóðfélagar og iðgjöld

Sjóðfélagar, þ.e. einstaklingar sem eiga réttindi í sjóðnum óháð því hvort þeir hafa greitt iðgjald á árinu eða þegið lífeyri, voru 100.922 í árslok 2018, samanborið við 95.360 í upphafi árs.

Alls greiddu að meðaltali 17.692 einstaklingar iðgjöld til sjóðsins (2017: 16.665) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	12.892	4.583	217	17.692
2017	12.062	4.439	164	16.665
Breyting	+6,9%	+3,2%	+32,0%	+6,2%

Iðgjöld án aukaframlaga námu 12.811 m.kr. á árinu 2018 (2017: 11.530 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	9.780	2.878	153	12.811
2017	8.808	2.609	113	11.530
Breyting	+11,0%	+10,3%	+35,8%	+11,1%

Iðgjöld samtals námu 14.547 m.kr. á árinu 2018 (2017: 50.373 m.kr.). Þau skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	9.885	2.926	1.736	14.547
2017	45.045	2.626	2.703	50.373
Breyting	-78,1%	+11,4%	-35,8%	-71,1%

Upplýsingar um fjölda sjóðfélaga og iðgjöld fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Lífeyrisþegar og lífeyrisgreiðslur

Að meðaltali fengu 7.136 einstaklingar greiddan lífeyri frá samtryggingadeildum sjóðsins á árinu 2018 (2017: 6.512) og skiptust þeir milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Fjöldi	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	4.306	1.144	1.686	7.136
2017	4.087	1.125	1.300	6.512
Breyting	+5,3%	+1,7%	+29,7%	+9,6%

Greiddur lífeyrir nam 5.672 m.kr. á árinu 2018 (2017: 4.517 m.kr.). Hann skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	2.859	248	2.564	5.672
2017	2.478	202	1.837	4.517
Breyting	+15,4%	+22,7%	+39,6%	+25,6%

Upplýsingar um fjölda lífeyrisþega og lífeyrisgreiðslur fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Fjárfestingatekjur og rekstrarkostnaður

Hreinar fjárfestingatekjur námu 12.906 m.kr. á árinu 2018 (2017: 12.639 m.kr.). Rekstrarkostnaður sjóðsins, þ.e. skrifstofu- og stjórnunarkostnaður, nam 512 m.kr. (2017: 426 m.kr.), sem jafngildir 0,2% af meðalstöðu eigna (2017: 0,3%).

Meðalfjöldi stöðugilda á árinu var 25,7 (2017: 19,9). Launagreiðslur voru alls 308 m.kr. (2017: 241 m.kr.) og launatengd gjöld 77,8 m.kr. (2017: 96,7 m.kr.). Orlofsskuldbinding var 25,1 m.kr. í árslok 2018 (2017: 24,7 m.kr.).

Heildareignir og hrein eign til greiðslu lífeyris

Heildareignir sjóðsins námu 216.996 m.kr. í árslok 2018 (2017: 193.253 m.kr.) og skiptust milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	171.830	30.565	14.602	216.996
2017	156.710	26.469	14.625	197.804
Breyting	+9,6%	+15,5%	-0,2%	+9,7%

Hrein eign til greiðslu lífeyris nam 216.386 m.kr. í árslok 2018 (2017: 190.559 m.kr.) og skiptist milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	171.484	30.503	14.399	216.386
2017	154.462	26.090	10.007	190.559
Breyting	+11,0%	+16,9%	+43,9%	+13,6%

Upplýsingar um heildareignir og hreina eign til greiðslu lífeyris fyrir hvert réttindasafn í B deild má finna í deildaskiptu yfirliti reikningsins.

Ávöxtun

Nafnávöxtun á árinu 2018 var 6,2% (2017: 7,9%) sem samsvarar 2,9% raunávöxtun (2017: 6,0%). Meðalraunávöxtun síðustu 5 ára var 4,5% og meðalraunávöxtun síðustu 10 ára var 3,7%. Nafnávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Nafnávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	6,3%	6,3%	4,7%	6,2%
2017	8,0%	8,0%	6,1%	7,9%

Raunávöxtun skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

Raunávöxtun	A deild	V deild	B deild	Samtals
2018	3,0%	3,0%	1,4%	2,9%
2017	6,1%	6,1%	4,3%	6,0%

Vísitala neysluverðs hækkaði úr 446,0 í 460,5 eða um 3,3% á árinu 2018.

Tryggingafræðileg úttekt

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lauk á árinu 2018 við gerð nýs reiknigrundvallar fyrir mat lífeyrisskuldbindinga. Athugun á reynslu sjóðanna var unnin í samvinnu við Landssamtök lífeyrissjóða á grundvelli gagna frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reiknigrundvöllur sem var frá árinu 2002 byggði eingöngu á gögnum frá hluta lífeyrissjóða landsins.

Lífslíkur eru því nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóðsins í nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærri örorkutíðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Tryggingafræðileg úttekt er gerð sérstaklega fyrir hverja deild sjóðsins og undirliggjandi réttindasöfn. Við úttektina er miðað við að raunávöxtun eigna verði 3,5% á komandi árum. Nánari upplýsingar um tryggingafræðilega stöðu er að finna í sérstöku yfirliti fyrir hverja deild og réttindasafn fyrir sig og í skýringu 40.

Heildarskuldbinding og hlutfall heildareigna umfram heildarskuldbindingu skiptist á milli sjóðsdeilda sem hér segir:

í m.kr.	A deild		V deild		B deild	
2018	-15.144	-4,9%	-860	-1,2%	-12.555	-21,7%
2017	-2.955	-1,1%	1.713	+2,7%	-11.204	-26,4%

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Tryggingafræðileg úttekt á lífeyrisaukasjóði A deildar

Við breytingu á A deild var innheimt framlag í lífeyrisaukasjóð frá launagreiðendum en lífeyrisaukasjóð er ætlað að standa undir jafnri ávinnslu réttinda. Sjóðurinn er hluti af hreinni eign A deildar og ávaxtast með sama hætti og aðrar eignir deildarinnar.

Til grundvallar færslum úr lífeyrisaukasjóði er árlega reiknuð breyting á skuldbindingu miðað við jöfn réttindi annars vegar og breyting á skuldbindingu miðað við aldursháð réttindi hins vegar. Mismunurinn þar á milli er framlag ársins. Á árinu 2018 hækka þær færslur verulega vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku.

Framangreindar breytingar á reiknigrundvelli fyrir tryggingafræðilega úttekt hafa einnig afar neikvæði áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins. Í upphafi þegar lífeyrisaukasjóðurinn var reiknaður var hvorki gert ráð fyrir breytingum á töflum um lífslíkur eða örorku né launahækkunum í framtíðinni. Stjórnendur og tryggingastærðfræðingur sjóðsins bentu á þessa vankanta í reikniverki lífeyrisaukasjóðsins í aðdraganda lagabreytinganna. Nánari upplýsingar eru í skýringu 42.

Stjórnarhættir

Stjórn og stjórnendur lífeyrissjóðsins hafa sett sér það markmið að hafa góða stjórnarhætti að leiðarljósi. Sjóðurinn hefur sett sér starfsreglur í samræmi við 51. gr. reglna um ársreikninga lífeyrissjóða nr. 335/2015. Við mótun stjórnarhátta hefur stjórn sjóðsins stuðst við leiðbeiningar sem fram koma í leiðbeiningum um stjórnarhætti fyrirtækja sem gefnar voru út af Viðskiptaráði Íslands, Nasdaq Iceland og Samtökum atvinnulífsins á árinu 2015.

Sjóðurinn fylgir leiðbeiningunum í meginatriðum en vikur þó að hluta frá þeim, einkum þar sem efnistöð eiga ekki við um lífeyrissjóði, til að mynda atriði sem varða hluthafafundi og hluthafa.

Stjórn ber ábyrgð á starfsemi sjóðsins og sér til þess að skipulag hans og starfsemi sé jafnan í samræmi við ákvæði laga, reglugerða og samþykktar sjóðsins. Stjórn skipar þriggja manna endurskoðunarnefnd sem heyrir beint undir stjórn en samkvæmt ákvæðum laga um ársreikninga skulu einingar tengdar almannahagsmunum eins og lífeyrissjóðir starfrækja endurskoðunarnefnd. Frekari upplýsingar um stjórn, einstaka stjórnarmenn og stjórnarhætti er að finna í sérstakri yfirlýsingu stjórnar sem er birt á heimasíðu sjóðsins.

Áhættustýring

Stjórn sjóðsins hefur skipað áhættunefnd sem er undirnefnd stjórnar. Hlutverk hennar er að vera til stuðnings fyrir stjórn við að sinna verkefnum sem stjórn er falin. Áhættunefnd er ætlað m.a. að vera ráðgefandi við mótun áhættustefnu og meta fyrirkomulag og virkni hennar.

Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2018 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 22. maí 2018. Tilgangur með áhættustefnu er að auka öryggi í rekstri sjóðsins þannig að áhætta er metin, fyrir ákvörðunartöku eftir því sem eðlilegt er hverju sinni. Stefnan byggir á skilgreiningu á áhættustýringu sem felst í leiðum til að greina, fylgjast með og takmarka áhættu í rekstri sjóðsins.

Áhætta í starfsemi er skilgreind til samræmis við lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð nr. 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða, sem öll þau atvik sem auka marktækt líkurnar á því að réttindi sjóðfélaga skerðist til skemmri eða lengri tíma. Nær þessi áhætta bæði til atvika sem lúta að eignum og skuldbindingum sjóðsins sem og rekstrarlegum þáttum. Nánar er fjallað um áhættustýringu sjóðsins í skýringum 48-53.

Ófjárhagsleg upplýsingagjöf

Lífeyrissjóðir teljast til eininga tengdum almannahagsmunum eins og hugtakið er skilgreint í lögum um ársreikninga nr. 3/2006, með síðari breytingum. Með breytingum á þeim lögum, sem tóku gildi í júní 2016, bættist m.a. ný grein við lög um ársreikninga, sem varðar ófjárhagslega upplýsingagjöf í reikningsskilum félaga sem teljast einingar tengdar almannahagsmunum.

Brú fylgir ákvæði í gr. 66. d liðar í lögum um ársreikninga þar sem fram kemur að í yfirliti með skýrslu stjórnar skuli, fylgja upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja mat á þróun, umfang, stöðu og áhrif sjóðsins í tengslum við umhverfis- félags- og starfsmannamál. Þá skal gerð grein fyrir stefnu sjóðsins í mannréttindamálum og hvernig sjóðurinn spornar við spillingar- og mútumálum. Ef sjóðurinn hefur ekki stefnu samkvæmt ákvæðinu skal gera skýra og rökstudda grein fyrir því í yfirlitinu.

Meginhlutverk Brúar er samkvæmt lögum og reglum að taka á móti iðgjöldum sjóðfélaga, ávaxta þau og greiða út lífeyrir vegna elli-, örorku og fráfalls sjóðfélaga. Í samþykktum sjóðsins kemur fram að áhersla er lögð á ellilífeyrisréttindi og er heimild til að verja þau réttindi umfram önnur.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Ábyrgar fjárfestingar

Fjárfestingarstarfsemi og ávöxtun eigna er hluti af starfsemi sjóðsins en heildareignir sjóðsins voru um 217 ma.kr. í árslok. Fjárfestingastefna sjóðsins byggir á samþykktari fjárfestingarstefnu.

Iceland SIF

Brú er meðal stofnaðila að Iceland SIF sem er sjálfstæður umræðuvettvangur fyrir ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Samtökin voru stofnuð 13. nóvember 2017 en megin tilgangur samtakanna er að efla þekkingu fjárfesta á aðferðarfræði sjálfbærra og ábyrga fjárfestinga og stuðla að aukinni umræðu um ábyrgar og sjálfbærar fjárfestingar. Sjóðurinn er virkur þátttakandi í starfi samtakanna en starf samtakanna hefur jákvæð áhrif á fjármagnsmarkaðinn í heild.

Hluthafastefna

Brú er langtímafjárfestir og hluthafastefna sjóðsins endurspeglar áherslur sjóðsins um góða og ábyrga stjórnarhætti. Sjóðurinn hefur sett sér viðmið um nýtingu atkvæðisréttar og birtir á heimasíðu sinni upplýsingar um ráðstöfun atkvæða í félögum sem skráð eru í Kauphöll Íslands.

Stefna um siðferðisleg viðmið í fjárfestingum

Markmið stefnunnar er að setja fram siðferðisleg viðmið fyrir fjárfestingar sjóðsins. Sjóðurinn leggur áherslu á að fjárfestingar hans uppfylli kröfur um samfélagslega ábyrgð og sjálfbærni. Sjóðurinn vill sýna ábyrgð gagnvart umhverfinu og samfélaginu sem getur stutt við gagnkvæman ávinning fjárfesta og samfélagsins.

Sjóðurinn ávaxtar fjármuni sjóðfélaga með heildarhagsmunum þeirra að leiðarljósi og leggur áherslu á faglega nálgun við fjárfestingaákvæðanir sínar. Sjóðurinn lítur til viðmiða Sameinuðu þjóðanna um ábyrgar fjárfestingar (UN PRI, Principal on Responsible Investment) en þau taka mið af samfélagslegum þáttum, umhverfissjónarmiðum og stjórnarháttum við ákvarðanatöku um fjárfestingar.

Við stýringu eigna er horft til langtímasjónarmiða og fjárfestingar eru valdar út frá arðsemi og væntingum um ávöxtun. Mat á stjórnarháttum, umhverfismálum og samfélagslegum áhrifum er mikilvægur hluti af greiningarvinnu sjóðsins á fjárfestingarkostum sem og eftirfylgni með fjárfestingum hans.

Umhverfis- og félagsmál

Samfélagslegt gildi sjóðsins er geta hans til að sinna hlutverki sínu, það er að taka á móti iðgjöldum, geyma og ávaxta þessa fjármuni með öruggum og góðum hætti og greiða út lífeyrir vegna elli-, örorku og fráfalls sjóðfélaga.

Rekstur skrifstofu

Í daglegum rekstri sjóðsins er lögð áhersla á umhverfismál. Til að auðvelda endurvinnslu er sorp flokkað og mikill árangur hefur náðst á undanförunum árum að draga úr notkun á pappír með rafrænum umsóknum og skjölun gagna. Markvisst hefur verið unnið að því að gera umsóknarferla um lífeyrir og lán, rafræna og hvetja starfsfólk til að draga úr útprentun pappírs. Þá er unnið að því að setja upp rafhleðslustöð á lóð sjóðsins.

Hér má sjá notkun sjóðsins á rafmagni, vatni, gagnaeyðingu og pappírskauptum sl. 3 ár en á sama tíma hefur meðalfjöldi stöðugilda hækkað úr 16,0 á árinu 2016 í 25,7 á árinu.

Tegund	Eining	2018	2017	2016
Rafmagn skrifstofa	kWh	26.100	26.057	26.604
Rafmagn húsfélag	kWh	20.841	20.514	21.266
Heitt vatn	m3	3.450	2.728	1.044
Kalt vatn	m3	1.414	1.337	2.083
Gagnaeyðing	kíló	770	660	660
Pappírskaupt	kíló	34	30	45

Mannauðsmál

Brú leggur ríka áherslu á góðan starfsanda, hvetjandi vinnuumhverfi og fyrirmyndar starfsaðstöðu. Áhersla á heilsueflingu er skýr en sjóðurinn styrkir starfsfólk til heilsuræktar, tekur þátt í vinnustaðakeppni Lífshlaupsins, auk þess sem að árlega er boðið upp á heilsufarsmælingu og flensuspauptu.

Jafnlaunavottun

Vinnu við þróun jafnlaunakerfis sem liggur til grundvallar jafnlaunavottun er að mestu lokið, einungis er beðið eftir að vottunaraðili ljúki sinni vinnu. Innleiðing jafnlaunakerfis er liður í að tryggja gæði í starfsemi sjóðsins, efla starfsánægju og hollustu starfsfólks, uppfylla samfélagslega ábyrgð og stuðla áfram að góðum stjórnarháttum.

Starfsmannastefna

Í starfsmannastefnu er lögð áhersla á liðsheild og góðan starfsanda með því að ráða hæft og traust starfsfólk. Lögð er áhersla á að taka vel á móti nýjum starfsmönnum, starfsþróun og endurmenntun starfsmanna, jafnvægi sé milli vinnu og einkalífs, heilsurækt, trúnaður sé viðhafður og jafnrétti. Það er markmið sjóðsins að allir starfsmenn njóti sömu virðingar og hafi jöfn tækifæri til launa, umbunar, starfshjálfnar og aðstöðu. Einelti, fordómar og kynferðisleg áreitni er ekki liðin.

Skýrsla og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra

Mannréttinda- spillingar og mútumál

Siðareglur

Í siðareglum sjóðsins er að finna aðgerðir til að koma í veg fyrir hagsmunaárekstra stjórnar- og starfsmanna við sjóðinn og sporna við spillingar- og mútumálum. Gjafir eru ekki þegar né greiðsla annarra á kostnaði vegna stjórnar- og starfsmanna, ef það gefur tilefni til að draga trúverðugleika sjóðsins í efa eða gefur ástæðu til að ætla að það hafi áhrif á ákvarðanir.

Peningaþvætti

Sjóðurinn hefur sett sér reglur á grundvelli laga nr. 64/2006 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka og leiðbeinandi tilmæla FME nr. 3/2011 um aðgerðir gegn peningaþvætti og fjármögnun hryðjuverka. Með reglunum leitast sjóðurinn við að koma í veg fyrir að rekstur og starfsemi sjóðsins verði notaður til að þvætta fjármuni eða til fjármögnunar hryðjuverka. Árlega skilar ábyrgðarmaður aðgerða gegn peningaþvætti skýrslu til stjórnar sjóðsins.

Þróun sjóðsins og framtíðarhorfur

Hlutverk sjóðsins verður sem fyrr að greiða lífeyri og ávaxta eignir innan ramma laga og fjárfestingarstefnu í þeim tilgangi að standa undir lífeyrisskuldbindingum. Óbein ábyrgð launagreiðenda er ekki lengur til staðar nema fyrir þá sjóðfélaga sem byrjaðir voru á lífeyri fyrir 1. júní 2017 og þeirra sem verða 60 ára á sama tíma en réttindi þeirra eru ekki skert eða aukin þó svo til skerðingar eða réttindaaukningar komi hjá öðrum sjóðfélögum. Miðað við þróun fjármagnsmarkaða á undan förnum misserum verður það mikil áskorun fyrir sjóðinn að ná 3,5% raunávöxtun á eignir sínar til lengri tíma.

Atburðir eftir lok reikningsárs

Frá lokum reikningsárs fram að áritunardegi hafa ekki orðið neindir óhagstæðir atburðir sem hafa haft verulega þýðingu á fjárhagslega stöðu sjóðsins.

Áhrif óvissu í ytra starfsumhverfi

Miklar breytingar í landslagi stjórnmála geta haft mikil áhrif bæði á fjármagnsmarkaði og löggjöf sem varðar sjóðinn sem erfitt er að sjá fyrir.

Stjórn og framkvæmdastjóri Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga staðfesta hér með ársreikning þennan með undirskrift sinni.

Reykjavík, 30. apríl 2019

Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar

Garðar Hilmarsson, varaformaður stjórnar

Halldóra Káradóttir, stjórnarmaður

Sonja Ýr Þorbergsdóttir, stjórnarmaður

Auður Kjartansdóttir, stjórnarmaður

Þorkell Heiðarsson, stjórnarmaður

Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri

Áritun óháðs endurskoðanda

Til stjórnar og sjóðfélaga Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga

Álit

Við höfum endurskoðað meðfylgjandi ársreikning Brúar lífeyrissjóðs starfsmanna sveitarfélaga fyrir árið 2018. Ársreikningurinn hefur að geyma skýrslu stjórnar og áritun stjórnar og framkvæmdastjóra, yfirlit yfir breytingar á hreinni eign til greiðslu lífeyris, efnahagsreikning, sjóðstreymi, yfirlit um tryggingafræðilega stöðu, upplýsingar um mikilvægar reikningsskilaaðferðir, skýringar, kennitölur og deildaskipt yfirlit.

Það er álit okkar að ársreikningurinn gefi glögga mynd af afkomu lífeyrissjóðsins á árinu 2018, efnahag hans 31. desember 2018, breytingu á handbæru fé á árinu 2018 og tryggingafræðilegri stöðu 31. desember 2018, í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða og að skýrsla stjórnar hafi að geyma þær upplýsingar sem þar ber að veita í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða komi þær ekki fram annars staðar í ársreikningnum.

Grundvöllur álits

Endurskoðað var í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla. Ábyrgð okkar samkvæmt stöðlunum er nánar útskýrð í kaflanum um ábyrgð endurskoðenda. Við erum óháð lífeyrissjóðnum samkvæmt ákvæðum siðareglna sem gilda um endurskoðendur á Íslandi og varða endurskoðun okkar á ársreikningi lífeyrissjóðsins. Við uppfyllum jafnframt aðrar kröfur um starf okkar sem endurskoðendur í samræmi við ákvæði siðareglna.

Við teljum að við endurskoðunina höfum við aflað nægilegra og viðeigandi gagna til að byggja álit okkar á.

Aðrar upplýsingar

Stjórn og framkvæmdastjóri bera ábyrgð á öðrum upplýsingum. Aðrar upplýsingar eru ársskýrsla að undanskildum ársreikningi og áritun okkar á hann. Ársskýrsla liggur ekki fyrir við áritun okkar á ársreikninginn en við búumst við að fá hana afhenta til yfirferðar áður en hún verður gefin út. Álit okkar á ársreikningnum nær ekki til annarra upplýsinga og við staðfestum þær ekki á neinn hátt. Í tengslum við endurskoðun okkar á ársreikningi sjóðsins ber okkur að lesa aðrar upplýsingar í ársskýrslu þegar þær liggja fyrir og meta hvort þær eru í verulegu ósamræmi við ársreikninginn eða aðra þekkingu sem við höfum aflað okkur við endurskoðunina eða virðast verulega rangar. Ef við, á grundvelli vinnu okkar, ályktum að verulegar rangfærslur séu í öðrum upplýsingum ber okkur að skýra frá því.

Ábyrgð stjórnar og framkvæmdastjóra á ársreikningnum

Stjórn og framkvæmdastjóri eru ábyrg fyrir gerð og framsetningu ársreikningsins í samræmi við lög um ársreikninga og reglur um ársreikninga lífeyrissjóða. Stjórn og framkvæmdastjóri eru einnig ábyrg fyrir því innra eftirliti sem nauðsynlegt er að sé til staðar varðandi gerð og framsetningu ársreikningsins, þannig að hann sé án verulegra annmarka hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka.

Við gerð ársreikningsins ber stjórnendum lífeyrissjóðsins að meta hæfi hans til áframhaldandi starfsemi. Stjórnendum ber að semja ársreikning lífeyrissjóðsins á þeirri forsendu að um áframhaldandi starfsemi sé að ræða, nema stjórnendur ætli að leysa lífeyrissjóðinn upp eða hætta rekstri hans, eða hafi ekki raunhæft val um annað en að hætta starfsemi lífeyrissjóðsins. Stjórnendum lífeyrissjóðsins ber að setja fram viðeigandi skýringar varðandi hæfi hans til áframhaldandi starfsemi ef við á og hvers vegna stjórnendur beita forsendunni um áframhaldandi starfsemi við gerð og framsetningu ársreikningsins.

Stjórn og endurskoðunarnefnd skulu hafa eftirlit með gerð og framsetningu ársreikningsins.

Ábyrgð endurskoðenda á endurskoðun ársreikningsins

Markmið okkar er að afla nægjanlegrar vissu um að ársreikningurinn sé án verulegra annmarka, hvort sem er vegna sviksemi eða mistaka og gefa út áritun með álit okkar. Nægjanleg vissu er mikil vissu en ekki trygging þess að endurskoðun, sem framkvæmd er í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla, muni ávallt leiða í ljós alla verulega annmarka séu þeir til staðar. Annmarkar geta stafað af sviksemi eða mistökum og eru metnir verulegir ef þeir, einir og sér eða samanlagðir, gætu haft áhrif á fjárhagslegar ákvarðanir notenda sem grundvallaðar eru á ársreikningnum.

Endurskoðun í samræmi við alþjóðlega endurskoðunarstaðla byggir á faglegu mati og faglegri tortryggni. Við framkvæmum einnig eftirfarandi:

- Greinum og metum áhættuna af verulegum annmörkum, vegna sviksemi eða mistaka, og skipuleggjum endurskoðunaraðgerðir til að mæta þessari áhættu og öflum endurskoðunargagna sem eru nægjanleg og viðeigandi grunnur fyrir álit okkar. Áhættan af því að greina ekki verulega annmarka sem stafa af sviksemi er meiri en áhætta af annmörkum vegna mistaka, þar sem sviksemi getur stafað af fölsun, misvísandi framsetningu ársreiknings, að mikilvægum atriðum sé viljandi sleppt, samanteknum ráðum eða að innra eftirlit sé sniðgengið.
- Öflum skilnings á innra eftirliti sem er viðeigandi fyrir endurskoðun okkar í þeim tilgangi að hanna endurskoðunaraðgerðir, en ekki til þess að gefa álit á virkni innra eftirlits sjóðsins.
- Metum hvort val stjórnenda á reikningsskilaaðferðum sé viðeigandi og hvort matsaðferðir þeirra séu raunhæfar. Einnig skoðum við hvort tengdar skýringar séu við hæfi.

Áritun óháðs endurskoðanda

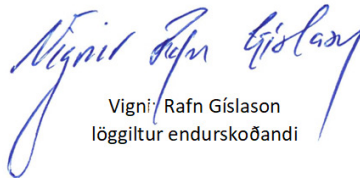
- Ályktum um notkun stjórnenda á forsendunni um áframhaldandi starfsemi og metum á grundvelli endurskoðunarinnar hvort verulegur vafi leiki á rekstrarhæfi eða hvort aðstæður séu til staðar sem gætu valdið verulegum efasemdum um rekstrarhæfi. Ef við teljum að veruleg óvissa ríki, ber okkur að vekja sérstaka athygli á viðeigandi skýringum í ársreikningnum um óvissuna og ef þær upplýsingar eru ekki nægjanlegar að okkar mati, víkjum við frá fyrirvaralausum álitum. Niðurstaða okkar byggir á þeim endurskoðunargögnum sem við höfum aflað fram að dagsetningu áritunar okkar. Engu að síður geta atburðir eða aðstæður í framtíðinni leitt til þess að lífeyrissjóðurinn verði ekki lengur rekstrarhæfur.
- Metum framsetningu, gerð og innihald ársreikningsins í heild, að meðtöldum skýringum og hvort hann grundvallast á fyrirliggjandi færslum og atburðum og gefi glögga mynd samanber álit okkar.

Við upplýsum stjórn og endurskoðunarnefnd meðal annars um áætlað umfang og tímasetningu endurskoðunarinnar og veruleg atriði sem upp geta komið í endurskoðun okkar, þar á meðal verulega annmarka í innra eftirliti ef við á.

Við höfum lýst því yfir við stjórn og endurskoðunarnefnd að við uppfyllum nauðsynleg siðferðis- og óhæðisskilyrði og við munum láta þeim í té allar upplýsingar um hugsanleg tengsl og önnur atriði sem gætu haft áhrif á óhæði okkar og trúnað.

Reykjavík, 30. apríl 2019

PricewaterhouseCoopers ehf.

Vignir Rafn Gíslason
löggiltur endurskoðandi

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

	Skýring	2018	2017
Iðgjöld	6		
Iðgjöld sjóðfélaga		3.432.879	3.076.377
Iðgjöld launagreiðenda		9.379.694	8.452.922
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		(1.638)	847
		<u>12.810.935</u>	<u>11.530.147</u>
Sérstök aukaframlög	23, 42	1.736.049	38.843.001
Iðgjöld samtals		<u>14.546.985</u>	<u>50.373.148</u>
Lífeyrir			
Heildarfjárhæð lífeyris	24	(5.584.127)	(4.422.674)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(81.227)	(86.422)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(6.227)	(7.664)
Lífeyrir samtals		<u>(5.671.581)</u>	<u>(4.516.760)</u>
Hreinar fjárfestingatekjur	7		
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	25-26	2.215.103	3.456.337
Hreinar tekjur af skuldabréfum	27	9.810.206	8.083.157
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		291.796	66.709
Aðrar fjárfestingatekjur:			
Vaxtatekjur af handbæru fé		643.125	32.468
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		5.310	1.062.774
Ýmsar fjárfestingatekjur	28	0	16.966
Fjárfestingagjöld	8, 29	(59.669)	(79.789)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		<u>12.905.872</u>	<u>12.638.622</u>
Rekstrarkostnaður	9		
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	30	(511.793)	(425.726)
Rekstrarkostnaður samtals		<u>(511.793)</u>	<u>(425.726)</u>
Aðrar tekjur og gjöld			
Aðrar tekjur		6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals		<u>6.054</u>	<u>0</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		21.275.537	58.069.285
Hrein eign frá fyrra ári		190.559.141	128.475.036
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar		0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	46-47	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		<u><u>216.386.355</u></u>	<u><u>190.559.141</u></u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

	Skýring	31.12.2018	31.12.2017
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 26, 33	53.233.920	48.048.535
Skuldabréf	13, 34	152.239.521	107.655.670
Bundnar bankainnstæður	14	7.136.315	1.448.811
Fjárfestingar samtals		<u>212.609.755</u>	<u>157.153.017</u>
Kröfur	17		
Kröfur á launagreiðendur		1.101.770	911.496
Aðrar kröfur		300.159	21.959.541
Kröfur samtals	36	<u>1.401.929</u>	<u>22.871.037</u>
Ýmsar eignir			
Ófnislegar eignir	18, 37	149.260	146.177
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 38	142.957	104.110
Handbært fé	20	2.692.208	12.978.268
Ýmsar eignir samtals		<u>2.984.425</u>	<u>13.228.555</u>
Eignir samtals		<u><u>216.996.109</u></u>	<u><u>193.252.610</u></u>
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur		26.180	33.628
Aðrar skuldir	39	583.574	2.659.841
Skuldir samtals		<u>609.754</u>	<u>2.693.469</u>
Hrein eign til greiðslu lífeyris		<u><u>216.386.355</u></u>	<u><u>190.559.141</u></u>
Skuldbindingar utan efnahags	43		
Áhættustýring	48-53		

Sjóðstreymi ársins 2018

	Skýring	2018	2017
Inngreiðslur			
Löggjöld		14.356.711	31.680.744
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		648.429	1.112.208
Aðrar inngreiðslur		20.336.163	1.995.175
Inngreiðslur samtals		35.341.304	34.788.126
Útgreiðslur			
Lífeyrir		(5.671.581)	(4.516.760)
Rekstrarkostnaður		(511.793)	(425.726)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(41.930)	(136.981)
Aðrar útgreiðslur		(814.111)	(2.744.299)
Útgreiðslur samtals		(7.039.414)	(7.823.766)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		28.301.890	26.964.360
Fjárfestingahreyfingar			
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum		419.244	298.713
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(31.780.920)	(19.370.197)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		28.391.394	14.082.522
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		14.847.058	11.728.196
Keypt skuldabréf		(49.677.119)	(26.668.884)
Seld skuldabréf		56.418	1.729.279
Bundin innlán		(5.395.701)	(852.687)
Seldar aðrar fjárfestingar		0	45.500
Fjárfestingahreyfingar nettó		(43.139.627)	(19.007.558)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé		(14.837.737)	7.956.803
Handbært fé í upphafi árs		12.978.268	1.006.644
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar		0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar		4.551.677	0
Handbært fé í lok árs		2.692.208	12.978.268

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

A deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.484.147		171.484.147
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(7.121.460)		(7.121.460)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(155.090)		(155.090)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(2.129.419)	(4.497.526)	(6.626.945)
Núvirði framtíðariðgjalda			133.630.983	133.630.983
Eignir samtals		162.078.178	129.133.456	291.211.634
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		125.771.522	139.381.154	265.152.675
Örorkulífeyrir		11.274.482	18.391.339	29.665.821
Makalífeyrir		4.051.806	4.716.697	8.768.503
Barnalífeyrir		281.881	2.486.544	2.768.424
Skuldbindingar samtals		141.379.690	164.975.734	306.355.424
Eignir umfram skuldbindingar	40	<u>20.698.488</u>	<u>(35.842.278)</u>	<u>(15.143.790)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		14,6%	-21,7%	-4,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		21,5%	-20,4%	-1,1%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		154.462.384		154.462.384
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(4.265.525)		(4.265.525)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(319.764)		(319.764)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(613.700)		(613.700)
Núvirði framtíðarrekrarkostnaðar		(1.510.333)	(3.225.967)	(4.736.300)
Núvirði framtíðariðgjalda			116.889.875	116.889.875
Eignir samtals		147.753.062	113.663.908	261.416.970
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		107.980.718	123.745.673	231.726.392
Örorkulífeyrir		9.622.300	12.352.389	21.974.688
Makalífeyrir		3.690.198	4.797.606	8.487.804
Barnalífeyrir		285.225	1.897.504	2.182.729
Skuldbindingar samtals		121.578.441	142.793.172	264.371.613
Eignir umfram skuldbindingar	40	<u>26.174.622</u>	<u>(29.129.264)</u>	<u>(2.954.642)</u>
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		21,5%	-20,4%	-1,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-8,9%	-17,4%	-13,3%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

V deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		30.503.059		30.503.059
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(1.266.743)		(1.266.743)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(27.587)		(27.587)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(271.920)	(851.193)	(1.123.113)
Núvirði framtíðariðgjalda			44.589.866	44.589.866
Eignir samtals		28.936.810	43.738.672	72.675.482
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		24.395.030	37.615.835	62.010.865
Örorkulífeyrir		3.658.044	6.036.018	9.694.062
Makalífeyrir		476.844	751.379	1.228.223
Barnalífeyrir		69.757	532.864	602.622
Skuldbindingar samtals		28.599.675	44.936.096	73.535.772
Eignir umfram skuldbindingar	40	337.135	(1.197.424)	(860.290)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		1,2%	-2,7%	-1,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		3,8%	2,0%	2,7%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		26.089.617		26.089.617
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(720.473)		(720.473)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(54.010)		(54.010)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(107.389)		(107.389)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(184.476)	(626.671)	(811.147)
Núvirði framtíðariðgjalda			41.675.031	41.675.031
Eignir samtals		25.023.271	41.048.360	66.071.630
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		20.447.855	33.890.849	54.338.704
Örorkulífeyrir		3.176.703	5.096.059	8.272.762
Makalífeyrir		420.992	805.447	1.226.439
Barnalífeyrir		69.121	451.186	520.307
Skuldbindingar samtals		24.114.671	40.243.541	64.358.213
Eignir umfram skuldbindingar	40	908.599	804.818	1.713.418
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		3,8%	2,0%	2,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		3,7%	3,3%	3,4%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		14.399.149		14.399.149
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(841.433)		(841.433)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(19.228)		(19.228)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.796.400)	(107.863)	(1.904.263)
Núvirði framtíðariðgjalda			938.850	938.850
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			32.731.187	32.731.187
Eignir samtals		11.742.087	33.562.175	45.304.262

Skuldbindingar

Ellilífeyrir		46.431.561	2.027.870	48.459.431
Örorkulífeyrir		672.587	13.543	686.131
Makalífeyrir		8.324.487	385.750	8.710.238
Barnalífeyrir		2.069	1.346	3.415
Skuldbindingar samtals		55.430.704	2.428.510	57.859.214

Eignir umfram skuldbindingar	40	(43.688.616)	31.133.665	(12.554.951)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	1282,0%	-21,7%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	1171,1%	-26,4%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(43.688.616)	(1.597.522)	(45.286.138)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-78,8%	-65,8%	-78,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-81,2%	-67,2%	-80,6%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		10.007.139		10.007.139
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(468.818)		(468.818)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(28.204)		(28.204)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(207.975)		(207.975)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(1.693.851)	(103.140)	(1.796.992)
Núvirði framtíðariðgjalda			711.718	711.718
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			22.999.982	22.999.982
Eignir samtals		7.608.291	23.608.560	31.216.852

Skuldbindingar

Ellilífeyrir		33.571.357	1.363.761	34.935.118
Örorkulífeyrir		669.767	14.199	683.967
Makalífeyrir		6.321.948	477.892	6.799.840
Barnalífeyrir			1.501	1.501
Skuldbindingar samtals		40.563.073	1.857.354	42.420.427

Eignir umfram skuldbindingar	40	(32.954.781)	21.751.206	(11.203.575)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	1171,1%	-26,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	1012,9%	-25,8%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar		(32.954.781)	(1.248.776)	(34.203.558)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-81,2%	-67,2%	-80,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-89,6%	-67,6%	-88,3%

Skýringar

Starfsemi

1. Almennt

Brú lífeyrissjóður starfsmanna sveitarfélaga (Brú eða sjóðurinn) var stofnaður 28. júlí 1998 með samningi BHM, BSRB og KÍ fyrir hönd hlutaðeigandi aðildarfélaga og Sambands íslenskra sveitarfélaga fyrir hönd sveitarfélaga landsins. Samningurinn fól einnig í sér kjarasamning milli þessara félaga þar sem samið var um skylduaðild félagsmanna þeirra að Brú.

Aðsetur sjóðsins er að Sigtúni 42, 105 Reykjavík. Ársreikningurinn var samþykktur á stjórnarfundum þann 30. apríl 2019.

2. Sjóðfélagar

Sjóðurinn starfar samkvæmt lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og hefur til þess starfsleyfi sem gefið var út 8. desember 1998. Sjóðurinn rekur þrjár samtryggingardeildir, A, V og B.

A deild

Fram til 1. júní 2017 veitti A deild sjóðfélögum föst skilgreind réttindi og var ávinnsla sjóðfélaga óháð aldri þeirra. Iðgjald var 16% og greiddi sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 12%. Í samræmi við lög nr. 127/2019 breyttist ávinnsla deildarinnar frá 1. júní 2017 í aldurstengda réttindaávinnslu. Frá þeim tíma lækkaði einnig mótframlag launagreiðanda í 11,5%. Sjá nánari umfjöllun í skýringu 41 og 42.

Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

V deild

Ávinnsla réttinda í V deild er og hefur verið aldurstengd. Deildin er opin þeim sem fá laun eða þóknunir frá sveitarfélögum eða stofnunum þeirra og þeim sem ekki hafa skylduaðild að öðrum lífeyrissjóð. Iðgjald ræðst af kjara- og ráðningarsamningi. Lágmarksiðgjald er 12% og greiðir sjóðfélagi 4% og launagreiðandi 8%. Mótframlag launagreiðanda starfsmanna aðildarfélaga sjóðsins er 11,5% samkvæmt kjarasamningi. Réttindi sjóðfélaga ráðast af iðgjöldum, ávöxtun þeirra og aldri við innborgun. Deildin veitir rétt til elli-, örorku-, maka- og barnalífeyris. Miðað er við að taka ellilífeyris hefjist við 67 ára aldur en getur hafist fyrr, þó eigi fyrr en við 60 ára aldur gegn skerðingu. Sömuleiðis getur sjóðfélagi frestað töku lífeyris og fær þá álag á áunninn réttindi.

B deild

B deild hefur verið starfrækt frá 1. júlí 2013 með sameiningu fimm lífeyrissjóða, þ.e. Lífeyrissjóður Akraneskaupstaðar (LA), Eftirlaunasjóður starfsmanna Hafnarfjarðarkaupstaðar (EsH), Lífeyrissjóður starfsmanna Húsavíkurkaupstaðar (LsH), Lífeyrissjóður Neskaupsstaðar (LN) og Lífeyrissjóður starfsmanna Vestmannaeyjabæjar (LV). Þann 1. janúar 2017 bættist Eftirlaunasjóður Reykjanesbæjar (ER) við deildina og Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) frá og með 1. janúar 2018. Sjóðum þessum var lokað fyrir nýjum sjóðfélögum þann 1. júlí 1998 með lögum nr. 129/1997 og koma þar af leiðandi engir nýir sjóðfélagar í B deild.

Réttindi og réttindaávinnsla sjóðfélaga er óbreytt eftir sameiningu, skuldbindingum hvers launagreiðanda er haldið aðgreindum og sérstök tryggingafræðileg athugun gerð á hverju þessara réttindasafna. Bakábyrgð viðkomandi sveitarfélaga er óbreytt, en eignasöfn sjóðanna voru sameinuð í eitt sameiginlegt eignasafn og gilda sérstök ákvæði í samþykktum um útreikninga á hlutdeild hvers réttindasafns.

Sjóðir þessir veita svokölluð hlutfallsréttindi, þ.e. ávinnsla réttinda miðað við fullt starf í heilt ár nemur 2% af loka dagvinnulaunum í starfi.

Reikningsskilaaðferðir

3. Grundvöllur reikningsskilanna

Ársreikningurinn er gerður í samræmi við lög nr. 3/2006 um ársreikninga, lög nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglur Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða. Ársreikningurinn er gerður í íslenskum krónum, sem er bæði starfsrækslu- og framsetningargjaldmiðill lífeyrissjóðsins. Fjárhæðir eru birtar í þúsundum króna nema annað sé tilgreint sérstaklega.

4. Skipting deilda

A og V deildum sjóðsins er stýrt eins og um eina deild væri að ræða og hafa þær sameiginlega fjárfestingastefnu og eignastýringu. B deild hefur eitt eignasafn og eina fjárfestingastefnu en haldið er utan um hvert réttindasafn fyrir sig. Við gerð ársreikningsins er réttindasöfnum skipt á undirdeildir miðað við hreina eign í ársbyrjun, innborguð iðgjöld og greiddan lífeyri á árinu.

5. Mat og ákvarðanir

Gerð ársreiknings krefst þess að stjórnendur taki ákvarðanir, meti og gefi sér forsendur sem hafa áhrif á beitingu reikningsskilaaðferða og birtar fjárhæðir eigna, skulda, tekna og gjalda. Endanlegt verðmat eigna kann að verða frábrugðið þessu mati.

Mat og forsendur eru endurskoðaðar reglulega og eru áhrifin af breytingum færð á því tímabili sem breyting er gerð.

Stjórnendur hafa gefið sér forsendur um og lagt reikningshaldslegt mat á eftirfarandi liði sem hafa veruleg áhrif á ársreikning sjóðsins:

- Gangvirði óskráðra fjárfestinga.
- Tryggingafræðileg staða, sjá yfirlit yfir tryggingafræðilega stöðu og skýringu 40.

Skýringar

6. Iðgjöld

Iðgjöld eru færð til tekna þegar skilagreinar hafa borist sjóðnum, óháð því hvort þau eru greidd eða ekki. Ógreidd iðgjöld í árslok eru færð til eignar sem krafa á launagreiðendur. Sérstök aukaframlög er hlutdeild launagreiðenda sem eru innheimt samkvæmt samþykktum sjóðsins. Framlag ríkisins til jöfnunar á örorkubyrði er hluti af tryggingargjaldi vegna launa og rennur til lækkunar og jöfnunar á örorkubyrði lífeyrissjóðanna.

7. Hreinar fjárfestingatekjur

Undir hreinar fjárfestingatekjur færast allar fjárfestingatekjur að fráðregnum öllum fjárfestingagjöldum.

Viðskipti í erlendum myntum eru umreiknuð yfir í íslenskar krónur á gengi viðskiptadags. Gengismunur sem myndast við greiðslu og innheimtu krafna er færður í rekstrarreikning sem og áfallinn gengismunur á eignir í árslok.

a) Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í hlutabréfum og hlutdeildarskírteinum, að fráðregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 29 um fjárfestingargjöld. Undir þennan lið falla arðgreiðslur, söluhagnaður og sölutap sem og breytingar á gangvirði. Arðstekjur eru tekjufærðar þegar ákvörðun aðalfundar um arðgreiðslu í viðkomandi félögum liggur fyrir. Í skýringu 26 má sjá hreinar fjárfestingatekjur af 20 stærstu fjárfestingum sjóðsins í félögum og sjóðum.

b) Hreinar tekjur af skuldabréfum

Þessi liður samanstendur af tekjum af fjárfestingum sjóðsins í skuldabréfum, að fráðregnum gjöldum vegna slíkra fjárfestinga annarra en gjalda sem skýrt er frá í skýringu 29 um fjárfestingargjöld. Hér eru færðar vaxtatekjur, verðbætur og lántökupóknar af skuldabréfum, hagnaður og tap af sölu skuldabréfa, breytingar á gangvirði til hækkunar og lækkunar og hliðstæðar tekjur og gjöld. Hér undir er einnig færð varúðarniðurfærsla skuldabréfa vegna tapshættu sem er fyrir hendi á reikningsskiladegi.

c) Aðrar fjárfestingatekjur

Undir liðinn ýmsar fjárfestingatekjur falla m.a. vaxtatekjur af handbæru fé og tekjur af fullnustueignum lífeyrissjóðsins.

d) Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld samstanda aðallega af gjöldum og þóknunum til fjármálafyrirtækja og sjóða vegna umsýslu og stjórnunar á fjárfestingum sjóðsins.

8. Þóknarir til fjármálafyrirtækja

Þóknarir til fjármálafyrirtækja skiptast í beinar þóknarir, sem greiddar eru samkvæmt samningum eða gjaldskrá, og óbeinar þóknarir sem koma fram í gengismun í viðskiptum eða vaxtatekjum.

Beinar þóknarir skiptast í:

- Eignastýringarþóknarir, sem almennt reiknast sem hlutfall af eignum í stýringu og eru mismunandi milli þjónustuaðila.
- Vörsluþóknarir, sem almennt reiknast af virði eignasafns hverju sinni og eru mismunandi milli vörsluaðila.
- Viðskiptaþóknarir vegna beinna viðskipta, sem almennt reiknast sem hlutfall af viðskiptum hverju sinni.

9. Rekstrarkostnaður

Allur skrifstofu- og stjórnunarkostnaður lífeyrissjóðsins fellur undir rekstrarkostnað, þ.m.t. launakostnaður starfsmanna sjóðsins. Kostnaðurinn er færður til gjalda þegar hann fellur til.

10. Fjárfestingar

Fjárfestingar eru fjármálagerningar samkvæmt skilgreiningu laga um verðbréfavíðskipti nr. 108/2007. Fjárfestingar sjóðsins samstanda af eignarhlutum í félögum og sjóðum, skuldabréfum, bundnum bankainnistæðum og öðrum fjárfestingum.

Stjórnendur ákvarða flokkun fjárfestinga þegar þær eru færðar í upphafi og endurmeta þessa flokkun á hverjum reikningsskiladegi.

Nánari umfjöllun um reikningsskilaaðferðir sem snúa að fjárfestingum er að finna í skýringum 11-16.

11. Matsaðferðir fjárfestinga

Fjármálagerningar, aðrir en útlán og skuldabréf sem haldin eru til gjalddaga, eru metnir á gangvirði í samræmi við settar reikningsskilareglur. Útlán og skuldabréfaeign sem stjórnendur ætla að halda til gjalddaga eru færð á afskrifuðu kostnaðarverði miðað við upphaflega ávöxtunarkröfu og aðferð virkra vaxta.

Gangvirði fjármálagerninga sem skráðir eru á skipulegum verðbréfamarkaði er markaðsverð í árslok en gangvirði annarra fjárfestinga (óskráðra) í þessum flokki byggist á verðmatsaðferðum sem lýst er í skýringu 45. Í þeirri skýringu eru jafnframt upplýsingar um stigskiptingu gangvirðis samkvæmt verðmatsaðferðum.

Skýringar

12. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum eru hlutabréf og hlutdeildarskírteini verðbréfasjóða. Þessi flokkur fjárfestinga er færður á gangvirði.

13. Skuldabréf

Undir liðinn skuldabréf eru færð öll skuldabréf, bæði verðbréf sem eru á afskrifuðu kostnaðarverði og gangvirði. Undir þennan flokk falla jafnframt útlán. Skuldabréf og útlán eru færð með áföllnum vöxtum, verðbótum og gengismun í árslok. Verðbætur miðast við viðeigandi vísitölu næsta mánaðar eftir lok reikningsárs. Í skýringu 34 er gerð nánari grein fyrir skiptingu skuldabréfa eftir reikningshaldslegri meðhöndlun.

14. Bundnar bankainnstæður

Undir bundnar bankainnstæður eru færð innlán í bönkum og sparisjóðum sem bundin eru til lengri tíma en þriggja mánaða en sjóðurinn horfir á þessar bankainnstæður sem fjárfestingu en ekki sem handbært fé.

15. Aðrar fjárfestingar

Undir aðrar fjárfestingar eru færðar allar fjárfestingar sem ekki falla undir liði sem taldir eru upp hér að ofan. Hér eru meðal annars færðar húseignir og lóðir sem tekin voru yfir til fullnustu greiðslu. Í skýringu er gerð nánari grein fyrir skiptingu og breytingu á þessum lið.

16. Niðurfærsla skuldabréfa og útlána

Við mat á útlánum og skuldabréfum sem færð eru á afskrifuðu kostnaðarverði er tekið tillit til þeirrar taksáætlu sem kann að vera fyrir hendi á reikningsskiladegi í samræmi við settar reikningsskilareglur. Varúðarframlög vegna taksáættunnar eru færð á niðurfærslureikning sem dreginn er frá stöðu skuldabréfa og útlána til sjóðfélaga í árslok.

17. Kröfur

Kröfur eru færðar á gangvirði við upphaflega skráningu í bókhald. Á hverjum reikningsskiladegi eru kröfur metnar með hliðsjón af taksáættu og færð í afskriftarreikning samkvæmt niðurstöðu slíks mats. Afskriftin er dregin frá viðkomandi lið í efnahagsreikningi og gjaldfærð undir önnur gjöld í yfirliti um breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris.

18. Óefnislegar eignir

Óefnislegar eignir eru rekstrarfjármunir sem ekki er hægt að leggja hönd á t.d. hugbúnaður. Óefnislegar eignir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2018	2017
Hugbúnaður	20,0%	20,0%

19. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir eru rekstrarfjármunir og efnislegar eignir, t.d. fasteignir og innbú, sem sjóðurinn notar fyrir eigin starfsemi. Varanlegir rekstrarfjármunir eru færðir á kostnaðarverði að frádregnum afskriftum. Afskriftir eru reiknaðar sem fastur árlegur hundradshluti af kostnaðarverði og greinast sem hér segir:

	2018	2017
Fasteign	2,0%	2,0%
Tölvubúnaður	25,0%	25,0%

20. Handbært fé

Handbært fé samanstendur af óbundnum bankainnstæðum í íslenskum krónum og erlendum gjaldmiðlum. Handbært fé og jafngildi þess eru færð í efnahagsreikning á kostnaðarverði.

21. Skuldir

Skuldir eru færðar á nafnverði að teknu tilliti til gengismunar.

22. Erlendir gjaldmiðlar

Eignir og skuldir í erlendra mynt eru umreiknaðar í íslenskar krónur miðað við opinbert gengi Seðlabanka Íslands í árslok. Notað er kaupgengi fyrir eignir og sölugengi fyrir skuldir. Útreikningur á flökti tekur tillit til kaupgengis Seðlabanka Íslands.

Mynt	Kaupgengi		Sölugengi		Meðalgengi		Ársflökt	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	2018	2017	2018	2017
USD	116,05	104,17	116,61	104,67	108,38	106,78	11,1%	13,8%
EUR	132,86	124,70	133,60	125,40	127,73	120,54	8,4%	12,9%
GBP	147,97	140,64	148,69	141,32	144,35	137,45	10,4%	14,1%
DKK	17,79	16,75	17,89	16,85	17,14	16,20	8,4%	12,9%

Skýringar

Sundurliðanir

23. Sérstök aukaframlög

Sérstök aukaframlög sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Framlag í jafnvægisjóð (A deild)	(10.649)	9.671.705
Framlag í lífeyrisaukasjóð (A deild)	(53.165)	26.454.194
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 4,5% með iðgjöldum	72.901	27.870
Hlutdeild launagreiðenda í greiddum lífeyri (B deild)	1.455.933	985.376
Samtímagreiðslur (B deild)	23.386	25.310
Framlag ríkis til jöfnunar örorkubyrði	160.644	113.904
Greitt inn á skuldbindingar (B deild)	87.000	1.564.642
	1.736.049	38.843.001

24. Lífeyrir

Lífeyrir sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Ellilífeyrir	4.048.365	3.075.274
Örorkulífeyrir	1.015.406	949.295
Makalífeyrir	451.626	324.357
Barnalífeyrir	68.730	73.748
	5.584.127	4.422.674

25. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur 2018	2017
Skráð félög	276.273	52.071	(1.039.650)	(711.307)	272.644
Óskráð félög	427.120	0	(92.686)	334.434	396.793
Framtakssjóðir	841.512	844.638	378.589	2.064.740	753.206
	1.544.904	896.709	(753.747)	1.687.867	1.422.642

Hlutdeildarskírteini	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur 2018	2017
Hlutabréfasjóðir	15.165	1.581.522	(1.471.108)	125.578	1.865.509
Skuldabréfasjóðir	0	0	40.995	40.995	44.882
Peningamarkaðssjóðir	0	5.852	354.811	360.664	122.431
Varúðarniðurfærsla	0	0	0	0	871
	15.165	1.587.374	(1.075.302)	527.236	2.033.694

Samtals eignarhlutir í félögum og sjóðum	1.560.069	2.484.083	(1.829.049)	2.215.103	3.456.337
--	-----------	-----------	-------------	-----------	-----------

Skýringar

26. Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum

Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

	Verðbréfa- gerð	Bókfært verð 31.12.2018	Arður	Áhrif gjaldmiðla	Gangvirðis- breytingar	Hreinar tekjur 2018	2017
BlackRock Private Op. Fund III	Framtakssj.	5.032.284	173.517	465.036	636.814	1.275.367	256.213
Goldman Sachs Liq. Reserves Fund	PM sjóður	3.753.365	0	0	0	0	0
JPM Liq. USD Treasury CNAV Fund	PM sjóður	3.753.365	0	0	0	0	0
Marel hf.	Hlutabréf	3.082.006	49.055	0	476.183	525.238	819.626
iShares Core S&P 500 UCITS	Hlutabréfasj.	1.981.358	0	172.654	(195.872)	(23.218)	114.074
iShares MSCI USA ETF USD	Hlutabréfasj.	1.725.683	0	187.574	(106.633)	80.941	189.968
Vanguard - US Opportunities Fund	Hlutabréfasj.	1.603.928	0	139.316	(208.321)	(69.005)	137.505
ROBEKO BP US PREMIUM EQ-IUSD	Hlutabréfasj.	1.509.889	0	257.976	(228.677)	29.299	111.240
IS Lausafjár safn	PM sjóður	1.455.498	0	0	77.219	77.219	12.589
Landsbréf - Veltubréf	PM sjóður	1.440.100	0	0	63.615	63.615	860
Skammtímasjóður ÍV	PM sjóður	1.192.102	0	0	62.804	62.804	23.511
MFS MER-EUROPEAN VALUE-I1	Hlutabréfasj.	1.176.199	0	105.879	(26.118)	79.761	179.933
LPE II B	Framtakssj.	1.089.671	124.355	54.228	76.538	255.121	215.762
MORGAN ST-US GROWTH FD-Z	Hlutabréfasj.	1.037.150	0	129.339	(95.119)	34.221	171.346
WELL STRAT EUR EQ-S EUR AC	Hlutabréfasj.	1.028.657	0	101.446	(103.959)	(2.513)	139.872
Icelandair Group hf	Hlutabréf	1.017.600	25.826	0	(1.018.362)	(992.537)	(1.081.608)
Global Emerging Market Equity Fund ...	Hlutabréfasj.	954.834	0	112.839	(147.436)	(34.597)	152.923
iShares MSCI Japan UCITS	Hlutabréfasj.	937.413	12.482	137.847	(190.515)	(40.185)	113.418
Reitir fasteignafélag hf.	Hlutabréf	886.763	18.490	0	(151.787)	(133.297)	(61.599)
Vátryggingafélag Íslands hf.	Hlutabréf	880.423	58.853	0	(187.652)	(128.798)	262.758
Aðrar eignir		17.695.632	1.097.490	619.948	(561.772)	1.155.667	1.697.947
		53.233.920	1.560.069	2.484.083	(1.829.049)	2.215.103	3.456.337

27. Hreinar tekjur af skuldabréfum

Hreinar tekjur af skuldabréfum sundurliðast sem hér segir:

	Gangvirðis- breyting	Áhrif gjaldmiðla	Breyting á niðurfærslu	Hreinar tekjur 2018	2017
Skuldabréf færð á gangvirði					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	3.198.954	0	0	3.198.954	4.044.403
Skuldabréf sveitarfélaga	749.632	0	0	749.632	568.726
Skuldabréf lánastofnana	1.976.594	0	0	1.976.594	1.028.501
	5.925.179	0	0	5.925.179	5.641.630
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga					
Skuldabréf með ríkisábyrgð	307.459	85.259	0	392.718	157.729
Skuldabréf sveitarfélaga	617.619	0	0	617.619	262.443
Skuldabréf lánastofnana	158.248	0	0	158.248	167.391
Skuldabréf fyrirtækja	1.345.267	49.706	2.094	1.397.067	1.210.217
Útlán til sjóðfélaga	980.731	0	(8.066)	972.665	455.696
Önnur útlán	346.769	0	(59)	346.711	188.053
	3.756.093	134.965	(6.031)	3.885.027	2.441.528
Samtals skuldabréf	9.681.273	134.965	(6.031)	9.810.206	8.083.157

Breyting á niðurfærslu skuldabréfa sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Staða í ársbyrjun	306.123	339.397
Yfirtekið við sameiningu LSK í B deild	37.476	0
Afskrifað á árinu	0	(4.302)
Áður varúðarfærð skuldabréf færð út	(35.336)	(60.067)
Breyting á niðurfærslu	6.031	31.095
Staða í árslok	314.295	306.123

Skýringar

28. Ýmsar fjárfestingatekjur

Ýmsar fjárfestingatekjur sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Tekjur vegna fullnustueigna	0	800
Söluhagnaður af fullnustueignum	0	16.166
	0	16.966

29. Fjárfestingagjöld

Fjárfestingagjöld sundurliðast sem hér segir:

	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Fjársýsluþóknun	14.871	2.579	0	17.451	32.769
Vörsluþóknun	29.533	5.123	2.846	37.502	37.883
Kaup- og söluþóknunir vegna verðbréfavíðskipta	3.066	532	346	3.944	8.336
Gjöld vegna fullnustueigna	0	0	0	0	1.149
Önnur fjárfestingagjöld	658	114	0	772	(349)
	48.129	8.348	3.192	59.669	79.789

Óbeinar þóknunir eru ekki sérgreindar í reikningum sjóðsins heldur koma fram í ávöxtun undirliggjandi eigna. Óbeinar þóknunir eru áætluð fjárhæð sem byggir á upplýsingum um viðvarandi gjöld sjóða (Ongoing cost) og árangurstengdar þóknunir þegar við á. Áætluð fjárhæð þeirra er sem hér segir:

Fjárhæð	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Innlendir verðbréfasjóðir	0	0	4	4	6.114
Innlendir fjárfestingasjóðir	18.863	3.272	1.759	23.895	33.050
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	102.518	17.782	3.133	123.432	118.783
Erlendir verðbréfasjóðir	91.851	15.932	10.128	117.911	134.360
Erlendir fagfjárfestingasjóðir	185.264	32.134	0	217.398	93.122
	398.496	69.120	15.024	482.640	385.429

Hlutfall af meðaleign	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Innlendir verðbréfasjóðir	0,0%	0,0%	0,5%	0,5%	0,9%
Innlendir fjárfestingasjóðir	0,3%	0,3%	0,2%	0,3%	0,6%
Innlendir fagfjárfestingasjóðir	1,4%	1,4%	2,2%	1,4%	1,6%
Erlendir verðbréfasjóðir	0,8%	0,8%	0,8%	0,8%	1,1%
Erlendir fagfjárfestingasjóðir	2,7%	2,7%	0,0%	2,7%	1,4%
	1,2%	1,2%	0,7%	1,2%	1,2%

Samtals beinar og óbeinar þóknunir til fjármálafyrirtækja 445.967 77.354 18.216 541.536 464.418

30. Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður

Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður sundurliðast sem hér segir:

	2018	2017
Laun og launatengd gjöld	386.046	337.342
Annar rekstrarkostnaður	125.747	88.383
	511.793	425.726
Meðalfjöldi stöðugilda á árinu	25,7	19,9
Fjöldi stöðugilda í árslok	25,4	23,1

Skýringar

31. Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda

Laun stjórnar, endurskoðunarnefndar og stjórnenda sundurliðast sem hér segir:

Stjórn	2018	2017
Benedikt Þór Valsson, formaður stjórnar	1.531	1.427
Garðar Hilmarsson, fyrrum formaður stjórnar	3.063	2.854
Kristbjörg Stephensen, fyrrum formaður stjórnar	1.838	1.713
Elín Björg Jónsdóttir	1.610	1.427
Salóme Anna Þórisdóttir	1.531	1.427
Sigurbergur Ármannsson	1.531	1.427
Birgir Björn Sigurjónsson	128	0
Gunnlaugur A. Júlíusson, formaður stjórnar LSK	673	0
Ása Richardsdóttir, stjórnarmaður LSK	337	0
Helga Elínborg Jónsdóttir, stjórnarmaður LSK	337	0
Jón Júlíusson, stjórnarmaður LSK	337	0
Kristinn Sverrisos, stjórnarmaður LSK	337	0
Karl Einarsson, stjórnarmaður LSK	67	0
Kjartan Már Kjartansson, formaður stjórnar ER	0	876
Ásdís María Óskarsdóttir, stjórnarmaður ER	0	588
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, stjórnarmaður ER	0	588
	13.318	12.328
Endurskoðunarnefnd	2018	2017
Karl Björnsson, formaður endurskoðunarnefndar	574	450
Elín Björg Jónsdóttir	255	200
Stefán Aðalsteinsson	255	200
Ingólfur Arnarsson, formaður endurskoðunarnefndar LSK	173	0
Gunnsteinn Sigurðsson, endurskoðunarnefnd LSK	43	0
Helga Elínborg Jónsdóttir, endurskoðunarnefnd LSK	43	0
Guðný Bachmann Jóelsdóttir, formaður endurskoðunarnefndar Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	396
Sólveig Einarisdóttir, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	264
Gunnar Þórarinnsson, endurskoðunarnefnd Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	242
	1.344	1.752
Framkvæmdastjóri og sviðsstjórar	2018	2017
Gerður Guðjónsdóttir, framkvæmdastjóri	25.885	23.389
Greta J. Sigurðardóttir, framkvæmdastjóri Eftirlaunasjóðs Reykjanesbæjar	0	8.079
Sviðsstjóri eignastýringarsviðs	19.238	14.848
Sviðsstjóri réttinda- og lögfræðisviðs (auk nefndarlauna frá Landssamtökum lífeyrissjóða)	18.896	16.413
Sviðsstjóri fjármálasviðs	21.002	17.146
Sviðsstjóri áhættustýringar	19.689	16.003
	104.710	95.878

32. Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings

Þóknarir til endurskoðenda og tryggingastærðfræðings sundurliðast sem hér segir:

Ytri endurskoðendur	Brú	LSK	2018	2017
Endurskoðun ársreiknings	9.223	1.923	11.145	12.132
Önnur þjónusta	1.849	0	1.849	6.552
	11.071	1.923	12.994	18.685
Innri endurskoðendur	Brú	LSK	2018	2017
Innri endurskoðun	4.265	452	4.717	5.156
Önnur þjónusta	0	0	0	0
	4.265	452	4.717	5.156
Tryggingastærðfræðingur	Brú	LSK	2018	2017
Tryggingafræðileg athugun	8.299	1.373	9.673	9.228
Önnur þjónusta	642	0	642	2.875
	8.941	1.373	10.314	12.103

Skýringar

33. Eignarhlutir í félögum og sjóðum

Eignarhlutir í félögum og sjóðum sundurliðast sem hér segir:

Hlutabréf	Innlend	Erlend	31.12.2018	Innlend	Erlend	31.12.2017
Skráð félög	9.583.633	1.001.932	10.585.565	9.114.610	827.780	9.942.390
Óskráð félög	3.688.971	0	3.688.971	4.522.696	0	4.522.696
Framtakssjóðir	1.611.268	8.348.232	9.959.500	1.408.805	6.058.668	7.467.473
	14.883.871	9.350.164	24.234.036	15.046.111	6.886.448	21.932.559

Hlutdeildarskírteini	Innlend	Erlend	31.12.2018	Innlend	Erlend	31.12.2017
Hlutabréfasjóðir	0	15.845.933	15.845.933	3.184.676	14.515.737	17.700.413
Skuldabréfasjóðir	583.970	0	583.970	542.702	0	542.702
Peningamarkaðssjóðir	5.046.737	7.523.245	12.569.981	7.818.242	54.621	7.872.863
	5.630.707	23.369.178	28.999.885	11.545.619	14.570.357	26.115.977

Eignarhlutir í félögum og sjóðum samtals 20.514.578 32.719.342 53.233.920 26.591.730 21.456.805 48.048.535

Eignarhlutur í einstökum hlutafélögum er undir 2% af útgefnu hlutafé og bókfært verð undir 5% af hreinni eign til greiðslu lífeyris nema í eftirfarandi tilvikum:

Skráð félög	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2018	31.12.2017
Vátryggingafélag Íslands hf.	4,01%	Skráð	793.531	880.423	1.014.650
Skeljungur hf.	2,65%	Skráð	442.726	454.410	361.573
Sjóvá-Almennar tryggingar hf.	2,63%	Skráð	560.379	583.374	572.833
Síminn hf.	2,11%	Skráð	736.727	801.102	603.464
Icelandair Group hf.	1,92%	Skráð	1.991.672	1.017.600	2.105.543
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				6.848.657	5.284.327
				10.585.565	9.942.390

Óskráð félög

Landsbréf - Veðskuldabréfasjóður	11,45%	Óskráð	788.756	824.411	675.896
Íslensk Verðbréf hf.	9,99%	Óskráð	453.915	42.756	58.964
105 Miðborg slhf.	8,75%	Óskráð	192.500	192.198	0
Innviðir fjárfestingar slhf.	7,58%	Óskráð	25.000	22.069	24.493
MF 1 slhf.	7,50%	Óskráð	275.095	324.535	163.863
Alda Credit Fund slhf.	6,60%	Óskráð	99.972	120.700	114.110
SÍA II GP hf.	5,57%	Óskráð	223	223	223
SÍA II slhf.	5,57%	Óskráð	138.427	229.749	417.659
FAST 1 slhf.	4,94%	Óskráð	195	160.796	431.606
Horn III slhf.	4,31%	Óskráð	408.430	315.716	260.737
Akur Fjárfestingar slhf.	4,14%	Óskráð	291.186	208.825	222.801
SÍA III GP hf.	4,01%	Óskráð	160	147	0
SÍA III slhf.	4,00%	Óskráð	228.569	229.687	75.879
Crowberry Capital slhf.	3,75%	Óskráð	22.457	16.933	6.188
Horn II slhf.	3,69%	Óskráð	129.490	384.585	388.528
Bakkastakkur slhf.	3,68%	Óskráð	101.370	94.384	92.258
SF V slhf. - Festi hf.	3,46%	Óskráð	17.341	55.054	807.400
SF VI slhf. - Verne Global	3,25%	Óskráð	200.512	142.717	166.602
Framtakssjóður Íslands GP	2,76%	Óskráð	200	200	200
Framtakssjóður Íslands slhf.	2,76%	Óskráð	215.585	138.851	451.216
Fí Fasteignafélag slhf.	2,52%	Óskráð	28.821	96.551	96.459
Frumtak 2 slhf.	2,03%	Óskráð	71.911	78.191	56.014
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				9.692	11.602
				3.688.971	4.522.696

Framtakssjóðir

LPE II	13,63%	Óskráð	366.665	386.832	542.614
BlackRock Private Opportunities Fund III	13,44%	Óskráð	4.011.336	5.032.284	3.463.094
Unicapital - Global Private Equity Fund	11,61%	Óskráð	150.704	164.268	300.895
International Private Equity Fund II	11,16%	Óskráð	80.633	86.519	159.025
LPE II B	9,30%	Óskráð	780.227	1.089.671	659.244
Alþjóða fasteignasjóðurinn	5,29%	Óskráð	24.118	20.668	63.616
Edda slhf. fagfjárfestingsjóður	3,10%	Óskráð	57.742	96.746	114.809
Z Capital Partners III, L.P.	2,29%	Óskráð	96.611	141.629	70.441
Aðrar eignir undir 2% af útgefnu hlutafé				2.940.883	2.093.735
				9.959.500	7.467.473

Skýringar

Hlutabréfasjóðir	Eignarhlutur	Skráð/óskráð	Kostnaðar- verð	Bókfært verð	
				31.12.2018	31.12.2017
CS - Global small & mid Cap Emerg. Markets Equity	8,52%	Skráð	733.788	819.293	802.343
CS (Lux) Global Emerging Market ILC Equity Fund IB	3,95%	Skráð	872.166	954.834	986.774
iShares MSCI USA ETF USD	3,00%	Skráð	1.383.226	1.725.683	1.636.864
Aðrar eignir undir 2% af útgefna hlutafé				12.346.123	14.274.431
				15.845.933	17.700.413
Peningamarkaðssjóðir					
Skammtímasjóður ÍV	10,93%	Skráð	1.160.145	1.192.102	2.132.424
Landsbréf - Veltubréf	3,76%	Skráð	1.391.827	1.440.100	756.752
Júpiter - Lausafjársgjóður	3,64%	Skráð	489.420	508.161	1.560.633
IS Lausafjársefni	3,29%	Skráð	1.409.526	1.455.498	1.231.515
Aðrar eignir undir 2% af útgefna hlutafé				7.974.120	2.191.539
				12.569.981	7.872.863

Kostnaðarverð er skilgreint sem meðal kaup- og söluverð eignarhluta. Í tilviki erlendra framtakssjóða sem hafa greitt meira til baka en hefur verið lagt fram er meðal kostnaðarverð skilgreint sem innri vextir IRR (Internal rate of return).

34. Skuldabréf

Skuldabréf sundurliðast sem hér segir:

Skuldabréf færð á gangvirði	Innlend	Erlend	31.12.2018	Innlend	Erlend	31.12.2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	49.094.360	0	49.094.360	41.093.957	0	41.093.957
Skuldabréf sveitarfélaga	11.814.455	0	11.814.455	9.161.990	0	9.161.990
Skuldabréf lánastofnana	28.552.567	0	28.552.567	15.828.355	0	15.828.355
Skuldabréf færð á gangvirði samtals	89.461.381	0	89.461.381	66.084.302	0	66.084.302
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga	Innlend	Erlend	31.12.2018	Innlend	Erlend	31.12.2017
Skuldabréf með ríkisábyrgð	4.409.465	0	4.409.465	4.057.352	0	4.057.352
Skuldabréf sveitarfélaga	11.833.929	0	11.833.929	6.579.541	0	6.579.541
Skuldabréf lánastofnana	3.181.602	0	3.181.602	1.935.227	0	1.935.227
Skuldabréf fyrirtækja	19.041.537	0	19.041.537	15.495.813	0	15.495.813
Varúðarniðurfærsla	(272.831)	0	(272.831)	(272.785)	0	(272.785)
	38.193.702	0	38.193.702	27.795.149	0	27.795.149
Útlán til sjóðfélaga	10.795.800	9.521.361	20.317.161	9.600.096	0	9.600.096
Önnur útlán	4.308.741	0	4.308.741	4.209.462	0	4.209.462
Varúðarniðurfærsla	(41.464)	0	(41.464)	(33.339)	0	(33.339)
	15.063.076	9.521.361	24.584.438	13.776.220	0	13.776.220
Skuldabréf sem haldið er til gjalddaga samtals	53.256.778	9.521.361	62.778.140	41.571.369	0	41.571.369
Áætlað gangvirði	54.437.507	0	54.437.507	41.815.416	0	41.815.416
Skuldabréf samtals	142.718.160	9.521.361	152.239.521	107.655.670	0	107.655.670

35. Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum

Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum sundurliðast sem hér segir:

Mynt	Hlutfall	Bókfært verð	
		31.12.2018	31.12.2017
Íslensk króna	ISK	83,2%	83,8%
Bandaríkjadalur	USD	13,2%	11,1%
Evra	EUR	2,5%	3,8%
Sterlingspund	GBP	0,1%	0,1%
Dönsk króna	DKK	0,5%	0,6%
Aðrar myntir		0,4%	0,6%
		100,0%	100,0%
		212.609.755	157.153.017

Skýringar

36. Kröfur

Kröfur sundurliðast sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreidd iðgjöld	1.101.770	911.496
Ógreidd framlög í jafnvægisjóð og lífeyrisaukasjóð	131.510	21.632.131
Annað	168.649	327.410
	<u>1.401.929</u>	<u>22.871.037</u>

37. Ófnislegar eignir

Ófnislegar eignir sundurliðast sem hér segir:

	Hugbúnaður	2018	2017
Kostnaðarverð í upphafi árs	163.143	163.143	6.510
Uppsafnaðar afskriftir	(16.965)	(16.965)	0
Bókfært verð í ársbyrjun	146.177	146.177	6.510
Keypt á árinu	39.680	39.680	156.633
Afskrift ársins	(36.596)	(36.596)	(16.965)
Bókfært verð í árslok	149.260	149.260	146.177

38. Varanlegir rekstrarfjármunir

Varanlegir rekstrarfjármunir sundurliðast sem hér segir:

	Fasteign	Tölvubúnaður	2018	2017
Kostnaðarverð í upphafi árs	134.335	0	134.335	134.335
Uppsafnaðar afskriftir	(30.225)	0	(30.225)	(27.539)
Bókfært verð í ársbyrjun	104.110	0	104.110	106.797
Keypt á árinu	38.716	3.872	42.587	0
Afskrift ársins	(3.267)	(473)	(3.740)	(2.687)
Bókfært verð í árslok	139.558	3.399	142.957	104.110

Fasteigna- og váttryggingamat varanlegra rekstrarfjármuna greinist sem hér segir:

	Fasteignamat		Váttryggingamat	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Fasteign	126.750	116.000	228.740	209.504
Tölvubúnaður			31.498	26.842
	<u>126.750</u>	<u>116.000</u>	<u>260.238</u>	<u>236.346</u>

39. Aðrar skuldir

Aðrar skuldir sundurliðast sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Ógreidd verðbréfavíðskipti	100.000	2.420.827
Annað	483.574	239.014
	<u>583.574</u>	<u>2.659.841</u>

Skýringar

40. Tryggingafræðileg staða

Tryggingafræðileg staða sjóðsins er reiknuð í samræmi við ákvæði 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Útreikningurinn er unninn af tryggingastærðfræðingi sem hefur til þess tilskilda staðfestingu frá Fjármálaeftirlitinu og starfar sjálfstætt utan sjóðsins.

Helstu forsendur útreikninga miðast við ákvæði IV kafla reglugerðar nr. 391/1998 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða. Þar kemur m.a. fram að meta skuli dánar- og lífslíkur miðað við nýjustu dánar- og eftirlífendatöflur útgefnar af Félagi íslenskra tryggingastærðfræðinga. Í reglugerðinni kemur einnig fram að við núvirðisútreikning væntanlegs lífeyris og framtíðariðgjalda skuli nota 3,5% vaxtaviðmiðun umfram vísitölu neysluverðs.

Félag íslenskra tryggingastærðfræðinga lauk á árinu 2018 við gerð nýs reiknigrundvallar fyrir mat lífeyrisskuldbindinga. Athugun á reynslu sjóðanna var unnin í samvinnu við Landssamtök lífeyrissjóða á grundvelli gagna frá öllum íslenskum lífeyrissjóðum. Fyrri reiknigrundvöllur sem var frá árinu 2002 byggði eingöngu á gögnum frá hluta lífeyrissjóða landsins.

Lífslíkur eru því nú í fyrsta sinn metnar eftir reynslu þeirra sem réttindi eiga í lífeyrissjóðum en fram til þessa hefur verið miðað við lífslíkur allra Íslendinga óháð því hvort þeir eigi réttindi í lífeyrissjóðum eða ekki. Þá eru lífslíkur öryrkja og annarra sjóðfélaga mismunandi og er nú tekið tillit til þess í útreikningum á tryggingafræðilegri stöðu. Þessar nýju forsendur sýna skuldbindingar sjóðsins af meiri nákvæmni en áður.

Útreikningurinn er bæði aðlagður að sjóðfélagahópi hvers lífeyrissjóðs og að reynslu sjóðsins í nýgengi örorku. Fyrir Brú leiddi nýtt mat í ljós hærri örorkutíðni í A og V deild en áður hafði verið sem hækkaði mat á örorkuskuldbindingum sem og eftirlaunaskuldbindingum. Í B deild er nýgengi örorku lægra en í eldri forsendum sem lækkaði mat á örorkuskuldbindingum en mat á eftirlaunaskuldbindingum hækkaði.

Eignir skv. tryggingafræðilegu uppgjöri	A deild		V deild		B deild	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Endurmetin eign í ársbyrjun	261.416.970	195.338.004	66.071.630	58.278.591	31.216.852	23.930.902
Endurmetin eign í árslok	291.211.634	261.416.970	72.675.482	66.071.630	45.304.262	31.216.852
Hækkun/lækkun endurmetinnar eignar á árinu	29.794.664	66.078.967	6.603.852	7.793.039	14.087.411	7.285.949
Heildarskuldbindingar						
Skuldbindingar í ársbyrjun	264.371.613	225.386.704	64.358.213	56.339.824	42.420.427	32.269.974
Skuldbindingar í árslok	306.355.424	264.371.613	73.535.772	64.358.213	57.859.214	42.420.427
Hækkun/lækkun skuldbindinga á árinu	41.983.811	38.984.908	9.177.559	8.018.389	15.438.787	10.150.453
Breyting á tryggingafræðilegri stöðu á árinu	(12.189.147)	27.094.058	(2.573.707)	(225.349)	(1.351.376)	(2.864.504)

Þróun áfallinna lífeyrisskuldbindinga var sem hér segir:

	A deild		V deild		B deild	
	2018	2017	2018	2017	2018	2017
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í ársbyrjun	121.578.441	107.653.166	24.114.671	20.395.115	40.563.073	30.404.506
Skuldbinding ER í ársbyrjun					0	8.383.500
Skuldbinding LSK í ársbyrjun					12.189.907	0
Hækkun lífeyrisskuldb. v. vaxta og verðbóta	8.751.613	5.904.528	1.757.985	1.143.900	4.149.596	4.256.414
Hækkun áunninna réttinda v. iðgjalda ársins	10.834.390	9.862.839	2.779.147	2.519.500	352.710	289.115
Lækkun v. greidds lífeyris á árinu	(2.795.384)	(2.400.241)	(226.229)	(187.100)	(2.564.167)	(2.188.259)
Hækkun v. nýrra tafna um líf- og örorkulíkur	3.065.661	0	617.717	0	652.330	0
Hækkun/lækkun v. annarra breytinga	(55.030)	558.148	(443.616)	243.256	87.255	(582.204)
Áfallnar lífeyrisskuldbindingar í árslok	141.379.690	121.578.441	28.599.675	24.114.671	55.430.704	40.563.073

41. Viðmið um tryggingafræðilegt jafnvægi

Í 39. gr. laga nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða segir að hrein eign til greiðslu lífeyris skuli vera jafnhá núvirði væntanlegs lífeyris vegna þegar greiddra iðgjalda og framtíðariðgjalda. Leiði tryggingafræðileg athugun í ljós meira en 10% mun er hlutaðeigandi sjóð skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sjóðsins. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfellt í fimm ár.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að í A deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 4,9%.

Með setningu laga nr. 127/2016 var lögum um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins breytt og hafði sú lagabreyting einnig áhrif á A deild Brúar. Samþykktum sjóðsins var breytt og komu inn ný ákvæði um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð. Launagreiðendum í A deild var skylt að greiða framlag í jafnvægisjóð en sá sjóður var nýttur til að koma áfallinni tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins í jafnvægi miðað við 31. maí 2017. Nánari umfjöllun um jafnvægisjóð, lífeyrisaukasjóð og varúðarsjóð er að finna í skýringu 42.

Niðurstaða tryggingafræðilegrar athugunar í árslok 2018 sýnir að í V deild voru heildarskuldbindingar umfram eignir um 1,2%.

Lífeyrissjóðir sem njóta bakabyrgðar ríkis, sveitarfélaga og banka eru undanþegnir þessum kröfum samkvæmt 51. gr. laganna. Kröfurnar eiga því ekki við um B deild þar sem deildin nýtur bakabyrgðar viðkomandi sveitarfélaga.

Skýringar

42. Jafnvægisjóður, lífeyrisaukasjóður og varúðarsjóður A deildar

Þann 22. desember 2016 voru samþykkt á Alþingi lög nr. 127/2016 um breytingu á lögum nr. 1/1997 um Lífeyrissjóð starfsmanna ríkisins sem hafa áhrif á A deild Brúar lífeyrissjóð.

Samkvæmt lögnum er frá 1. júní 2017 tekið upp breytt réttindakerfi þar sem sjóðfélagar ávinna sér réttindi í aldurstengdu réttindakerfi og lífeyristökualdur verður miðaður við 67 ára aldur. Núverandi sjóðfélögum er, að uppfylltum ákveðnum skilyrðum, áfram tryggð óbreytt jöfn réttindaávinnsla og óbreyttur 65 ára lífeyristökualdur. Til að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017 greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi, framlag í lífeyrisaukasjóð til að mæta breytingu á réttindaöflun sjóðsfélaga þ.e. mismuninn á jafnri réttindaávinnslu og aldurstengdri og framlag í varúðarsjóð sem er ætlað til að styðja við lífeyrisaukasjóðinn.

a) Jafnvægisjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem er ætlað að tryggja óbreytt réttindi og til að mæta halla á stöðu sjóðsins þann 31. maí 2017. Því greiða launagreiðendur framlag í jafnvægisjóð sem er ætlað að koma áfallinni stöðu A deildar í jafnvægi.

Staða jafnvægisjóðs er sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Greitt framlag	9.824.634	3.605.251
Ógreitt framlag	131.510	6.350.893
Bakfært framlag	(10.649)	0
Staða í árslok	9.945.496	9.956.144

b) Lífeyrisaukasjóður

Í samþykktum sjóðsins er gert ráð fyrir að sú fjárhæð sem lögð er fram í lífeyrisaukasjóð í upphafi verði haldið aðgreindri frá öðrum fjármunum sjóðsins og fært verður úr þeim sjóði árlega í almennar eignir deildarinnar þegar skuldbindingar vegna réttindaöflun hafa stofnast. Tilgangurinn er að fylgjast með jafnvægi á milli eigna og skuldbindinga vegna lífeyrisréttinda og til að tryggja jafnræði á milli sjóðfélaga. Á hverju ári er því gerð tryggingafræðileg athugun á lífeyrisaukasjóðnum miðað við gildandi tryggingafræðilegar forsendur. Reiknað er út framlag úr lífeyrisaukanum með því að finna út muninn á jafnri ávinnslu og aldurstengdri ávinnslu sjóðfélaga sem er umfram verðmæti iðgjalda og frestun töku lífeyris til 67 ára aldurs.

Launagreiðendur aðrir en sveitarfélög, stofnanir sveitarfélaga, fyrirtæki og aðrar rekstareiningar sem að hálfu eða meirihluta eru í eigu sveitarfélaga og eru reknar sem fjárhagslega sjálfstæðar einingar, sbr. 60. gr. sveitarstjórnarlaga nr. 138/2011, geta óskað eftir því að greiða framlag í lífeyrisaukasjóð með sérstöku iðgjaldi sem nemur nú 4,5%. Sérstakt iðgjald launagreiðenda skal endurskoða árlega í samræmi við niðurstöðu tryggingafræðilegrar athugunar. Stjórn skal taka ákvörðun um breytingu iðgjaldsins eigi síðar en 1. október fyrir komandi almanaksár.

Þróun lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2018	2017
Staða 31.05.2017	0	26.454.194
Staða í ársbyrjun	26.173.471	0
Bakfært framlag	(53.165)	0
Framlag í lífeyrisaukasjóð - Samtímagreitt 4,5% með iðgjöldum	72.901	27.870
Verðmæti viðbótariðgjalds	835.917	0
Ávöxtun ársins	1.649.550	778.002
Endurmat eigna skv. tryggingafræðilegri stöðu	(1.181.445)	(32.256)
Flutt úr sjóðnum á árinu	(1.887.026)	(1.054.339)
Staða í árslok	25.610.203	26.173.471

Þróun heildarskuldbindingar lífeyrisaukasjóðs er sem hér segir:

	2018	2017
Staða 31.05.2017	0	26.454.194
Staða í ársbyrjun	27.155.241	0
Breyting á árinu m.a. vegna breyttra taflna um lífs- og örorkulíkur	6.195.832	274.663
Rekstrarkostnaður	515.382	426.383
Staða í árslok	33.866.455	27.155.241
Eignir umfram skuldbindingar	(8.256.252)	(981.770)
Í hlutfalli af skuldbindingum	-24,4%	-3,6%

Á árinu 2018 hækka færslur úr lífeyrisaukasjóðnum vegna breytinga á töflum um lífslíkur og örorku sem hefur neikvæð áhrif á tryggingafræðilega stöðu lífeyrisaukasjóðsins.

Skýringar

c) Varúðarsjóður

Varúðarsjóður er það framlag sem launagreiðendur A deildar leggja til á grundvelli 2. mgr. ákvæðis til bráðabirgða XVIII við lög nr. 129/1997. Varúðarsjóðnum er ætlað að standa til vara að baki lífeyrisaukasjóðnum, sbr. grein 7, ef eignir lífeyrisaukasjóðsins duga ekki til að hann geti staðið við hlutverk sitt.

Varúðarsjóður skal aðgreindur frá öðrum fjármunum sem A deild fer með og telst ekki með í reiknaðri hreinni eign til greiðslu lífeyris. Árleg ávöxtun varúðarsjóðs skal lögð við höfuðstól hans.

Samband íslenskra sveitarfélaga skipar þrjá fulltrúa og BSRB, Bandalag háskólamanna og Kennarasamband Íslands skipa þrjá fulltrúa í matshóp sem yfirfer tryggingafræðilega stöðu og ákveður hvort skilyrði fyrir ráðstöfun fjármuna úr varúðarsjóði séu uppfyllt. Matshópur skal leggja mat á stöðu lífeyrisaukasjóðsins á eftirfarandi hátt:

- Sé tryggingafræðileg staða lífeyrisaukasjóðs samkvæmt árlegu mati neikvæð um 10% eða meira í fimm ár eða hafi hún haldist neikvæð um a.m.k. 5% samfelld í meira en tíu ár skal leggja höfuðstól varúðarsjóðsins í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins, í báðum tilvikum þar til að neikvæðu 5% viðmiði er náð, og fjármunirnir nýttir til að mæta skuldbindingum hans.

Að tuttugu árum liðnum frá stofnun varúðarsjóðs skal leggja höfuðstól hans í heild eða að hluta við eignir lífeyrisaukasjóðsins að því marki sem þörf er á til að tryggingafræðileg staða hans verði jákvæð um a.m.k. 2,5%. Það sem eftir kann að standa af höfuðstóli varúðarsjóðs skal endurgreiða launagreiðendum nema stjórn sjóðsins ásamt stofnaðilum hans, Sambandi íslenskra sveitarfélaga, BSRB, BHM og KÍ telji að sérstök rök séu fyrir því að ráðstafa eftirstöðvunum til lífeyrisaukasjóðsins eða A deildar.

Komi í ljós að varúðarsjóðurinn geti ekki staðið við hlutverk sitt, þ.e. ef eign sjóðsins dugir ekki til að styðja þannig við lífeyrisaukasjóðinn að komist verði hjá skerðingu á greiðslum úr honum, skulu launagreiðendur taka upp viðræður við heildarsamtök opinberra starfsmanna um hvernig við því verði brugðist. Í þeim viðræðum skal lagt mat á hvort þær tryggingafræðilegu forsendur sem byggt er á við ákvörðun á framlagi í lífeyrisaukasjóð, svo sem forsendur varðandi útreikning á lífslíkum, hafi leitt til vanmats á fjárþörf sjóðsins. Verði það niðurstaðan skal brugðist við því þannig að markmið um jafn verðmæt réttindi sjóðfélaga séu tryggð.

Yfirlit um breytingu á hreinni eign varúðarsjóðs á árinu ásamt efnahagsreikningi í lok árs er sem hér segir:

	2018	2017
Iðgjöld		
Framlag í varúðarsjóð	(2.642)	2.928.524
Iðgjöld samtals	(2.642)	2.928.524
Hreinar fjárfestingatekjur		
Hreinar tekjur af skuldabréfum	8.732	0
Vaxtatekjur og verðbætur	162.303	86.126
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	171.035	86.126
Breyting á hreinni eign	168.393	3.014.650
Hrein eign frá fyrra ári	3.014.650	0
Hrein eign í lok árs	<u>3.183.043</u>	<u>3.014.650</u>
Eignir	31.12.2018	31.12.2017
Fjárfestingar		
Skuldabréf	141.761	0
Fjárfestingar samtals	141.761	0
Kröfur		
Aðrar kröfur	210.343	1.919.410
Kröfur samtals	210.343	1.919.410
Ýmsar eignir		
Handbært fé	2.830.939	1.095.241
Ýmsar eignir samtals	2.830.939	1.095.241
Hrein eign samtals	<u>3.183.043</u>	<u>3.014.650</u>

Skýringar

43. Óinnkallaðar skuldbindingar

Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Það er óvíst hvenær þessi loforð verða innkölluð og einnig hvort þau verða innkölluð að fullu. Óinnkallaðar skuldbindingar greinast sem hér segir:

Innlendir sjóðir	31.12.2018			31.12.2017	
	Mynt	Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
105 Miðborg slhf.	ISK	157.500	157.500	0	0
Akur fjárfestingar slhf.	ISK	8.814	8.814	13.697	13.697
Crowberry Capital slhf.	ISK	127.543	127.543	143.813	143.813
Edda slhf. Fagfjárfestasjóður	ISK	0	0	36.092	36.092
Frumtak 2 slhf.	ISK	24.482	24.482	38.635	38.635
Horn III Landsbréf	ISK	108.570	108.570	163.333	163.333
Innviðir fjárfestingar	ISK	475.000	475.000	475.000	475.000
ÍV millilagsfjármögnun	ISK	0	0	153.005	153.005
Kjölfesta slhf.	ISK	4.294	4.294	0	0
SÍA III	ISK	261.310	261.310	412.445	412.445
Veðskuldabréfasjóður Landsbréfa	ISK	0	0	344.745	344.745
			1.167.513		1.780.765

Erlendir sjóðir	31.12.2018			31.12.2017	
	Mynt	Í mynt	Í ISK	Í mynt	Í ISK
1315 Capital Fund II	USD	2.335	271.631	0	0
Access Capital Partners	EUR	553	73.676	553	68.959
Advent International GPE VIII-B	USD	1.053	122.495	1.646	171.464
AE Industial Partners II	USD	3.000	348.990	0	0
Apax IX L.P.	USD	1.614	187.757	1.614	168.130
Berkshire Fund IX LP	USD	1.713	199.273	2.252	234.591
BlackRock Diversified Private Equity Programme IV	USD	750	87.248	950	98.962
BlackRock Priate Oppertunities Fund III	USD	4.610	536.281	11.110	1.157.329
Cinven VI	EUR	438	58.355	535	66.715
Crescent Capital Partners VI	USD	3.000	348.990	0	0
CVC Capital Partners VII LP	EUR	1.491	198.646	1.772	220.968
Doughty Hanson IV	GBP	418	62.002	0	0
K1 Special Oppertunities Fund	USD	94	10.935	248	25.834
Kholberg	USD	1.903	221.376	2.382	248.133
Linden Capital Partners IV	USD	2.872	334.100	0	0
Livingbrigde 6 LP	GBP	1.294	191.939	1.774	249.495
LPE II Astraus	EUR	3.700	492.951	5.120	638.464
Nordic Capital Fund IX	EUR	3.100	413.013	0	0
One Capital Partners VII	USD	2.583	300.480	0	0
PAI Europe VII	EUR	2.500	333.075	0	0
Pinova Fund 2	EUR	1.360	181.193	2.066	257.630
Tailwind Capital Partners III	USD	2.686	312.462	0	0
Thoma Bravo Fund XII LP	USD	344	40.018	1.506	156.880
Z Capital Partners III LP	USD	2.180	253.599	2.523	262.821
			5.580.485		4.026.375

Skýringar

44. Flokkun fjármálagerna

Fjármálagerningar sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldþaga	31.12.2018	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	53.233.920			53.233.920	53.233.920
Skuldabréf	89.461.381	24.584.438	38.193.702	152.239.521	143.898.888
Bundnar bankainnstæður	7.136.315			7.136.315	7.136.315
	149.831.616	24.584.438	38.193.702	212.609.755	204.269.123

	Fært á gangvirði	Útlán	Haldið til gjaldþaga	31.12.2017	Gangvirði
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	48.048.535			48.048.535	48.048.535
Skuldabréf	66.084.302	13.776.220	27.795.149	107.655.670	107.899.718
Bundnar bankainnstæður	1.448.811			1.448.811	1.448.811
	115.581.649	13.776.220	27.795.149	157.153.017	157.397.065

45. Stigskipting gangvirðis fjáreigna

a) Skilgreiningar

Við mat á gangvirði fjáreigna er byggt á viðurkenndum verðmatsaðferðum. Matsaðferðum er skipt í þrjú stig sem endurspeglar áreiðanleika þeirra forsendna sem lagðar eru til grundvallar við ákvörðun gangvirðis.

Stig 1

Gangvirðismatið byggir á skráðum verðbréfum á virkum markaði fyrir samskonar eignir og skuldir.

Stig 2

Gangvirðismatið byggir ekki á skráðum verðum á virkum markaði (stig 1) heldur á upplýsingum sem eru sannreynanlegar fyrir eignina eða skuldina, annað hvort beint (t.d. verð) eða óbeint (t.d. afleiddar af verðum). Í stig 2 eru færðar fjárfestingar þar sem ekki er virkur markaður. Matið á eignunum ákvarðast af nýlegum viðskiptum ótengdra aðila eða kaupþilboðum frá ótengdum aðilum. Einnig er stuðst við gangvirði annarra sambærilegra fjáreigna.

Stig 3

Gangvirðismatið byggir á mikilvægum upplýsingum öðrum en markaðsupplýsingum. Við mat á fjárfestingum sem falla undir stig 3 eru notuð gögn eins og verðmat frá rekstraraðilum fjárfestinga- og fagfjárfestasjóða, söluréttur eða verðmat félagsins byggt á afkomu eða samanburði við sambærilegar fjáreignir.

Sjóðurinn leitast ávallt við að nota verðmatsaðferðir á lægsta mögulega stigi.

b) Flokkun fjáreigna sem færðar eru á gangvirði eftir stigi matsaðferðar

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	31.12.2018	31.12.2017
Stig 1	135.599.176	99.865.045
Stig 2	583.970	3.726.435
Stig 3	13.648.470	11.990.169
	149.831.616	115.581.649

c) Þróun fjáreigna sem falla undir stig 3

Gangvirði fjáreigna á gangvirði skiptist sem hér segir eftir stigi verðmatsaðferðar:

	2018
Staða í ársbyrjun	11.990.169
Keypt á árinu	2.476.587
Selt á árinu/afborganir/endurgreiðslur	(3.285.624)
Vextir og matsbreytingar	2.467.338
Staða í árslok	13.648.470

Skýringar

Sameining Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar við B deild

46. Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar

Þann 27. nóvember 2017 undirritaði stjórn sjóðsins viljayfirlýsingu um sameiningu B deildar sjóðsins við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) en sjóðurinn hafði áður verið í rekstrarumsjá Brúar. Sameiningin tók gildi frá og með 1. janúar 2018 og voru eignir LSK færðar inn í eignasafn B deildarinnar á bókfærðu verði 31. desember 2017. Stofnefnahagur B deildar eftir sameiningu sundurliðast sem hér segir:

	B deild 31.12.17	LSK 31.12.17	Sameinað 01.01.18
Eignir			
Fjárfestingar			
Eignarhlutir í félögum og sjóðum.....	2.466.624	1.093.583	3.560.206
Skuldabréf.....	6.158.370	3.317.351	9.475.721
Bundnar bankainnstæður.....	132.133	9.538	141.671
Fjárfestingar samtals	8.757.127	4.420.471	13.177.598
Kröfur			
Kröfur á launagreiðendur.....	5.462	4.812	10.273
Aðrar kröfur.....	183.286	65.050	248.336
Millireikningur.....	768.532	0	768.532
Kröfur samtals	957.279	69.862	1.027.141
Ýmsar eignir			
Handbært fé.....	359.047	86.611	445.658
Ýmsar eignir samtals	359.047	86.611	445.658
Eignir samtals	10.073.454	4.576.944	14.650.398
Skuldir			
Áfallinn kostnaður og fyrirframinnheimtar tekjur.....	0	1.681	1.681
Aðrar skuldir.....	66.315	23.585	89.900
Skuldir samtals	66.315	25.266	91.581
Hrein eign til greiðslu lífeyris.....	10.007.139	4.551.677	14.558.816

47. Ákvörðun skiptihlutfalls

Framkvæmt var mat á eignum og skuldbindingum B deildar og Lífeyrissjóðs starfsmanna Kópavogsbæjar (LSK) þann 1. janúar 2018. Matið leiddi ekki í ljós mismun milli bókfærðs verðs og markaðsvirðis og er bókfært verð eigna B deildar og LSK því lagt til grundvallar við ákvörðun á skiptihlutfalli heildareigna B deildar á árinu 2018. Reiknað skiptihlutfall er sem hér segir:

Hrein eign 1. janúar 2018 eftir endurmat	Upphæð	%
B deild fyrir sameiningu.....	10.007.139	68,74%
Lífeyrissjóður starfsmanna Kópavogsbæjar.....	4.551.677	31,26%
	14.558.816	100,00%

Skýringar

Áhættustýring

48. Áhættustýring og áhættuþættir í starfsemi

Stjórn lífeyrissjóðsins ber ábyrgð á að til staðar sé virkt áhættueftirlit með starfsemi sjóðsins. Hún hefur mótað og sett áhættustefnu og áhættustýringarstefnu og skilgreint áhættuvilja. Á grundvelli áhættustefna felur stjórn framkvæmdastjóra og sviðsstjóra áhættustýringar umsjón með áhættueftirliti en framkvæmd stefnunnar dreifist á starfsmenn eftir ábyrgðarsviði. Áhættustefna og áhættuvilji sjóðsins var yfirfarin á árinu 2018 og var uppfærð stefna samþykkt af stjórn þann 22. maí 2018.

Stefnuskjöl sjóðsins byggja á lögum nr. 129/1997 um skyldutryggingu lífeyrisréttinda og starfsemi lífeyrissjóða og reglugerð 590/2017 um eftirlitskerfi með áhættu lífeyrissjóða.

Áhættueftirlit er að stærstum hluta framkvæmt með skilgreindum og tímasettum eftirlitsaðgerðum, virku innra eftirliti og reglubundnu áhættumati. Aðferð sjóðsins við mat á áhættu byggir m.a. á alþjóðlegum ISO/IEC stöðlum sem aðlagðir hafa verið að starfsemi sjóðsins. Staðlarnir ná yfir uppbyggingu og skilgreiningar á lykilhugtökum áhættustýringar og upplýsingaöryggi. Í áhættustýringarstefnu er áhætta í starfsemi sjóðsins og stjórnskipulag áhættustýringar skilgreint, lýsing á aðferðafræði við áhættumat og skilgreining á ábyrgð/hlutverki einstakra eininga og starfsmanna sjóðsins í að meta, vakta og stýra áhættum.

Tilgangur með áhættustefnum og skilgreiningu á áhættuvilja stjórnar er að auka öryggi í rekstri hans. Í áhættustýringarstefnu eru skilgreindir fimm meginflokkar áhættu þ.e. fjárhagsáhætta (markaðsáhætta), mótaðilaáhætta, lífeyristryggingaráhætta, lausafjáráhætta og rekstraráhætta. Í hverjum meginflokki áhættu eru skilgreindir undirflokkar.

49. Fjárhagsleg áhætta

Fjárhagsleg áhætta er hætta á fjárhagslegu tapi vegna breytinga á markaðsvirði eigna þ.e. breyting á vöxtum, gengi gjaldmiðla, virði verðbréfa eða öðrum þáttum sem ráðast af aðstæðum á markaði. Fjárhagslegri áhættu má skipta í nokkra flokka:

a) Vaxtaáhætta

Vaxtaáhætta er hætta á að breytingar á vöxtum og lögum vaxtaferils leiði til lækkunar á virði skuldabréfa og þar af leiðandi til hækkunar á skuldbindingum sem hlutfall af eignum. Ef vextir hækka lækkar verð skuldabréfa sem getur leitt til þess að sjóðurinn þurfi að innleysa gengistap við sölu sem keypt voru á lægri vöxtum. Lækkandi vaxtaumhverfi getur leitt til lækkunar á ávöxtunarkröfu við kaup nýrra skuldabréfa þegar skuldabréf í eigu sjóðsins eru á gjalddaga eða greidd upp fyrir lokagjalddaga.

B deild sjóðsins er lokuð þannig að iðgjöld fara lækkandi ár frá ári. Hækkun á lífeyrisbyrði er mætt með framlagi launagreiðanda og sölu eigna. Endurfjárfestingaráhætta er því takmörkuð en vaxtaáhætta er til staðar.

Hluti skuldabréfa sjóðsins er færður til bókar á gangvirði og hluti á á upphaflegri ávöxtunarkröfu við kaup. Sá hluti sem færður er til bókar á gangvirði er næmur fyrir breytingum á ávöxtunarkröfu á markaði. Hér að neðan má sjá hvaða áhrif breytingar á ávöxtunarkröfu hefur á gangvirði skuldabréfa sem færð eru til bókar á gangvirði, hreina eign og tryggingafræðilega stöðu. Annars vegar er gert ráð fyrir að ávöxtunarkrafa verðtryggðra og óverðtryggðra markaðsskuldabréfa lækki um 100 punkta (-1%) og hins vegar að ávöxtunarkrafan hækki um 100 punkta (+1%).

Áhrif vaxtaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	Skuldabréf færð á gangvirði			Skuldabréf færð á gangvirði		
	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2018	Verðtryggð	Óverðtryggð	31.12.2017
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	6.347.510	881.356	7.228.866	6.015.355	825.497	6.840.852
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	(5.516.057)	(814.256)	(6.330.313)	(5.201.575)	(760.382)	(5.961.957)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu			223.615.222			197.399.992
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu			210.056.042			184.597.184

Skýringar

Áhrif vaxtaáættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	1,6%	1,8%	1,2%	1,3%	0,7%	0,4%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	0,2%	0,3%	0,2%	0,2%	0,0%	0,0%
	1,8%	2,1%	1,4%	1,4%	0,7%	0,4%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu						
Verðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-1,4%	-1,6%	-1,0%	-1,1%	-0,6%	-0,3%
Óverðtryggð skuldabréf færð á gangvirði	-0,2%	-0,2%	-0,2%	-0,2%	0,0%	0,0%
	-1,6%	-1,8%	-1,2%	-1,3%	-0,6%	-0,4%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
100 punkta lækkun ávöxtunarkröfu	-3,1%	1,0%	0,2%	4,1%	-77,6%	-80,2%
100 punkta hækkun ávöxtunarkröfu	-6,6%	-2,9%	-2,4%	1,4%	-78,9%	-81,0%

Hér er eingöngu tekið mið af breytingu á hreina eign til greiðslu lífeyris en undanskilin eru áhrif af endurmati verðbréfa. Í raun eru engin áhrif af vaxtaáættu á tryggingafræðilega stöðu sjóðsins vegna þeirra forsendna sem notaðar eru við útreikning á verðmæti skuldabréfa í tryggingafræðilegri úttekt.

b) Uppgreiðsluáætla

Áætla tengd uppgreiðslu skuldabréfa fyrir gjaldaga en hluti skuldabréfa sjóðsins er með uppgreiðsluheimild. Ef skuldabréf eru greidd upp fyrir lokagjaldaga þarf sjóðurinn hugsanlega að endurfjárfesta á lægri vöxtum.

c) Markaðsáætla

Markaðsáætla er hættan á fjárhagslegu tapi vegna verðbreytinga á fjármálagerningum sem skráðir eru á markaði eða hafa beina tengingu við skráð markaðsbréf. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við eignasafn sjóðsins og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta markaðsáættu.

Stór hluti eigna sjóðsins er í markaðsverðbréfum, bæði hlutabréfum og skuldabréfum. Markaðsverðbréf ásamt handbæru fé mynda stærsta hluta þeirra eigna sem ætlað er að standa á móti lífeyrisskuldbindingu sjóðsins. Fjárfestingar sjóðsins í markaðsverðbréfum eru að mestu leyti í skráðum eignum.

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Innlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	20.514.578	26.591.730	9,5%	14,0%
Erlend hlutabréf og hlutdeildarskírteini á gangvirði	32.719.342	21.456.805	15,1%	11,3%
Innlend skuldabréf á gangvirði	89.461.381	66.084.302	41,3%	34,7%
	142.695.301	114.132.837	65,9%	59,9%

Áhrif markaðsáættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris	Innlendir	Erlendir	31.12.2018	Innlendir	Erlendir	31.12.2017
5% lækkun gangvirðis	(5.498.798)	(1.635.967)	(7.134.765)	(4.633.802)	(1.072.840)	(5.706.642)
10% lækkun gangvirðis	(10.997.596)	(3.271.934)	(14.269.530)	(9.267.603)	(2.145.681)	(11.413.284)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis			209.251.590			184.852.499
10% lækkun gangvirðis			202.116.825			179.145.857

Skýringar

Áhrif markaðsáætlu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
5% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-1,4%	-1,4%	-1,0%	-1,0%	-0,8%	-0,7%
Erlend eign	-0,4%	-0,3%	-0,3%	-0,2%	-0,1%	-0,1%
	-1,8%	-1,7%	-1,4%	-1,2%	-0,9%	-0,8%
10% lækkun gangvirðis						
Innlend eign	-2,8%	-2,8%	-2,1%	-2,0%	-1,5%	-1,3%
Erlend eign	-0,9%	-0,7%	-0,6%	-0,5%	-0,2%	-0,2%
	-3,7%	-3,5%	-2,7%	-2,4%	-1,7%	-1,5%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% lækkun gangvirðis	-6,8%	-2,9%	-2,5%	1,5%	-79,1%	-81,4%
10% lækkun gangvirðis	-8,6%	-4,6%	-3,9%	0,2%	-80,0%	-82,2%

Áhrif 5,0% eða 10,0% hækkunar gangvirðis væru samsvarandi, en í gagnstæða átt, þ.e. til hækkunar á hreinni eign til greiðslu lífeyris og til bætingar á tryggingafræðilegri stöðu sjóðsins.

d) Gjaldmiðlaáhætta

Gjaldmiðlaáhætta sjóðsins felst í að sveiflur á gengi íslensku krónunnar annars vegar og erlendra myntkrossa hins vegar hafi neikvæð áhrif á eignastöðu sjóðsins. Fé í húfi þ.e. VaR (Value at Risk) er notað til að meta líkur á tilteknu tapi miðað við gjaldeyrissamsetningu eigna og söguleg gögn. Staðalfrávik er notað til að meta flókt/sveiflur eignasafna og með því er unnt að skoða sviðsmyndir til að meta gjaldmiðlaáhættu. Hægt er að stýra gjaldmiðlaáhættu með framvirkum samningum.

Stærsti hluti eigna og skulda sjóðsins er í íslenskum krónum. Í skýringu 22 er að finna upplýsingar um þróun gengis helstu gjaldmiðla í starfsemi sjóðsins.

	Mynt	Eignir	Skuldir	Hrein eign		Skuldir	Hrein eign
				31.12.2018	Eignir		31.12.2017
Íslensk króna	ISK	177.741.040	609.754	177.131.286	167.871.214	2.693.469	165.177.745
Bandaríkjadalur	USD	28.612.877	0	28.612.877	17.418.031	0	17.418.031
Evra	EUR	8.417.103	0	8.417.103	5.993.629	0	5.993.629
Sterlingspund	GBP	218.607	0	218.607	132.678	0	132.678
Dönsk króna	DKK	1.069.070	0	1.069.070	881.177	0	881.177
Aðrar myntir		937.413	0	937.413	955.881	0	955.881
		216.996.109	609.754	216.386.355	193.252.610	2.693.469	190.559.141

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á hreina eign til greiðslu lífeyris er sem hér segir:

	31.12.2018	31.12.2017
Áhrif á hreina eign til greiðslu lífeyris		
5% styrking íslensku krónunnar	(1.962.753)	(1.269.070)
10% styrking íslensku krónunnar	(3.925.507)	(2.538.140)
Hrein eign til greiðslu lífeyris eftir breytt gangvirði		
5% styrking íslensku krónunnar	214.423.602	189.290.071
10% styrking íslensku krónunnar	212.460.848	188.021.001

Áhrif gjaldmiðlaáhættu á tryggingafræðilega stöðu er sem hér segir:

Áhrif á tryggingafræðilega stöðu	A deild		V deild		B deild	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
5% styrking íslensku krónunnar	-0,5%	-0,4%	-0,4%	-0,3%	-0,2%	-0,1%
10% styrking íslensku krónunnar	-1,0%	-0,8%	-0,7%	-0,5%	-0,3%	-0,3%
Tryggingafræðileg staða (án framlags til launagreiðanda) eftir breytt gangvirði						
5% styrking íslensku krónunnar	-5,5%	-1,5%	-1,5%	2,4%	-78,4%	-80,8%
10% styrking íslensku krónunnar	-6,0%	-1,9%	-1,9%	2,1%	-78,6%	-80,9%

Áhrif 5,0% eða 10,0% veikingar íslensku krónunnar væru samsvarandi, en í gagnstæða átt.

Skýringar

e) Ósamræmisáhætta

Ósamræmisáhætta vísar til ósamræmis í breytingum á annars vegar eignum sjóðsins og hins vegar á skuldbindingum hans. Ósamræmisáhætta hjá sjóðnum er mismunandi á milli deilda sjóðsins og endurspeglast m.a. í að:

- Eignir eru ekki verðtryggðar að fullu, sjá nánari umfjöllum um verðbólguáhættu hvernar sjóðsdeildar í kafla um verðbólguáhættu.
- Lífeyrisskuldbindingar A og V deilda eru tryggðar með vísitölu neysluverðs.
- Lífeyrisskuldbindingar í B deild eru tryggðar með vísitölu lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna sem hefur hækkað mun meira en sem nemur hækkan vísitölu neysluverðs á árinu 2017 og 2018. Sjá töflu í kafla um verðbólguáhættu.

Álagspróf eða næmnipróf eru dæmigerð próf til að meta ósamræmið á milli eigna og skuldbindinga. Með prófunum er reynt að meta næmni eigna og skuldbindinga fyrir breytingum á vöxtum, verðbólgu og öðrum þáttum sem eru sameiginlegir eignum og skuldbindingum.

f) Verðbólguáhætta

Verðbólguáhætta er sú hætta að verðbólga valdi hækkan á lífeyrisskuldbindingum umfram raunávöxtun eigna. Verðbólguáhætta er viðvarandi í rekstri sjóðsins þar sem lífeyrisskuldbindingarnar eru að fullu verðtryggðar en eignasafnið er samansett annars vegar af verðtryggðum og hins vegar af óverðtryggðum eignum. Verðtryggðar eignir sjóðsins eftir sjóðsdeildum eru sem hér segir:

A deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	27.924.100	26.576.639	16,3%	17,2%
Útlán	12.358.874	10.298.165	7,2%	6,7%
Önnur skuldabréf	51.171.584	34.066.597	29,8%	22,1%
Verðtryggðar eignir	91.454.557	70.941.401	53,3%	45,9%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	141.379.690	121.578.441	82,4%	78,7%
Verðtryggingarjöfnuður	(49.925.133)	(50.637.039)	-29,1%	-32,8%

V deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	4.967.051	4.488.953	16,3%	17,2%
Útlán	2.198.357	1.739.422	7,2%	6,7%
Önnur skuldabréf	9.102.240	5.754.051	29,8%	22,1%
Verðtryggðar eignir	16.267.648	11.982.425	53,3%	45,9%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	28.599.675	24.114.671	93,8%	92,4%
Verðtryggingarjöfnuður	(12.332.027)	(12.132.246)	-40,4%	-46,5%

B deild	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ábyrgð ríkisins	5.688.892	4.192.384	39,5%	41,9%
Útlán	547.309	373.688	3,8%	3,7%
Önnur skuldabréf	2.689.064	1.060.179	18,7%	10,6%
Verðtryggðar eignir	8.925.265	5.626.251	62,0%	56,2%
Áfallin lífeyrisskuldbinding	55.430.704	40.563.073	385,0%	405,3%
Verðtryggingarjöfnuður	(46.505.438)	(34.936.821)	-323,0%	-349,1%

Þróun vísitalna á tímabilinu	2018	2017
Vísitala neysluverðs	+3,3%	+1,7%
Vísitala lífeyrisskuldbindinga opinberra starfsmanna	+5,9%	+6,9%

g) Áhætta vegna eigna og skuldbindinga utan efnahagsreiknings

Áhætta felst í breytingum á undirliggjandi eignum eða skuldbindingum utan efnahags. Sem dæmi um slíkar eignir og skuldbindingar má nefna framvirka samninga, afleiðusamninga og skuldbindandi samninga um fjárfestingar. Ekki eru til staðar opnir og útistandandi framvirkir gjaldmiðlasamningar eða afleiður hjá sjóðnum. Sjóðurinn hefur skuldbundið sig til þátttöku í innlendum og erlendum framtakssjóðum. Nánar er fjallað um þær í skýringu 43.

Skýringar

50. Mótaðilaáhætta

Mótaðilaáhætta er hættan á fjárhagslegu tapi ef mótaðili í viðskiptum eða útgefandi fjármálagernings getur ekki staðið við skuldbindingu sína gagnvart sjóðnum eða uppfylli ekki ákvæði samnings. Mótaðilaáhætta er skipt í útlánaáhætta, samþjöppunaráhætta, landsáhætta, afhendingaráhætta og uppgjörsáhætta. Með greiningu á mótaðilaáhætta er leitast við að meta hættuna á því að gagnaðilar fjármálagernings standi ekki við skuldbindingar sínar.

a) Samþjöppunaráhætta

Hættan á lítilli dreifingu mótaðila lífeyrissjóðs.

b) Landsáhætta

Hættan á að fjárfestingar séu of tengdar einu landi eða landsvæði. Í árslok 2018 voru um 83% fjárfestingaeigna safnsins tengt Íslandi og íslenskri mynt.

c) Afhendingaráhætta

Hættan á að mótaðili afhendi ekki verðbréf í samræmi við ákvæði fjármálagernings.

d) Uppgjörsáhætta

Hættan á að mótaðili í viðskiptum, hvort heldur það er mótaðillinn sjálfur eða milligönguaðili, afhendi ekki fjármálagerning eða virði hans eins og um var samið. Sjóðurinn útbýr mánaðarlega vanskilaskýrslur til að fylgjast með stöðu vanskila á hverjum tíma.

e) Útlánaáhætta

Útlánaáhætta er sú áhætta að mótaðilar standi ekki skil á greiðslum af fjármálagerningum. Dæmi um slíka fjármálagerninga eru skuldabréf, víxlar, skuldaviðurkenningar og innlán. Útlánaáhætta er m.a. metin á grundvelli mats á lánshæfi stærstu útgefenda.

Þeir mótaðilar sjóðsins sem hafa opinbera lánshæfiseinkunn eru ríkissjóður, Arion banki hf., Íslandsbanki hf. og Landsbankinn hf. Ríkissjóður er með einkunnirnar A-3/A/A (Moody's/S&P/Fitch) þegar kemur að langtíma skuldbindingum í innlendri mynt. Í árslok var lánshæfiseinkunn Arion banka, Landsbanka Íslands og Íslandsbanka BBB+ frá Standard & Poor's á skuldbindingum til langs tíma.

Útlánaáhætta	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Skuldabréf með ábyrgð ríkissjóðs, lánshæfismat S&P A	53.503.824	45.151.309	24,7%	23,7%
Mótaðilar með lánshæfismat S&P, BBB+	31.734.169	11.874.946	14,7%	6,2%
Útlán	24.625.901	13.809.558	11,4%	7,2%
Önnur skuldabréf	42.689.921	37.125.981	19,7%	19,5%
Varúðarniðurfærsla skuldabréfa	(314.295)	(306.123)	-0,1%	-0,2%
Lánshæfismat 31.12.2018	152.239.521	107.655.670	70,4%	56,5%

Í skýringu 27 er fjallað um þróun varúðarniðurfærslu skuldabréfa, en hún jókst úr 306,1 m.kr. í 314,3 m.kr. á árinu 2018. Hluti skuldabréfa sem eru komin í 90 daga vanskil eða lengur hafa verið færð niður hjá sjóðnum.

Vanskil 90 daga eða lengur	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Útlán til sjóðfélaga	105.759	133.623	0,0%	0,1%
Önnur skuldabréf	272.831	272.785	0,1%	0,1%

51. Lífeyristryggingaráhætta

Lífeyristryggingaráhætta er hættan á því að sjóðurinn geti ekki staðið við lífeyrisskuldbindingar sínar. Helstu áhættuþættir fyrir sjóðsfélaga eru skerðingaráhætta, iðgjaldaáhætta, umhverfis- og lýðfræðileg áhætta. Til þess að meta lífeyristryggingaráhætta er m.a. horft á hlutfall lífeyris á á móti iðgjöldum, aldursamsetningu sjóðfélaga og fleira.

a) Skerðingaráhætta

Hættan á að skuldbindingar hækki meira en eignir og skerða þurfi réttindi. Það kemur ekki til þessa hjá B deild sjóðsins þar sem hann nýtur ábyrgðar launagreiðanda sem þýðir að sjóðsfélagar verða ekki fyrir skerðingu á réttindum.

b) Iðgjaldaáhætta

Iðgjaldaáhætta í A og V deild sjóðsins er ekki metin mikil þar sem nýliðun í sjóðnum er töluverð. B deild sjóðsins er lokuð fyrir nýjum sjóðsfélögum þannig að virkum sjóðfélögum fækkar ár frá ári og iðgjöld lækka en á móti greiða launagreiðendur mánaðarlega aukaframlag sem er ákveðið hlutfall af greiddum lífeyri sem tryggingastærðfræðingur sjóðsins reiknar árlega.

Skýringar

c) Umhverfis- og lýðfræðileg áhætta

Hættan á neikvæðri þróun í ytra umhverfi, þ.á.m. félagslegrar og hagrænar breytingar sem auka á lífeyrisþyrði sjóðsins eða takmarki ávöxtun eigna. Þá er hættan á að lýðfræðilegar forsendur sem notaðar eru við mat á lífeyrisréttindum sjóðsins breytist á þann veg að skuldbindingar hækki umfram áætlanir.

d) Álagspróf

Áhættustýring sjóðsins framkvæmir álagspróf reglulega en markmið er að meta hvort tryggingafræðileg staða verði undir -10% miðað við mismunandi álagsþætti.

Samkvæmt 39. gr. laga nr. 129/1997 eiga þessi viðmið ekki við um sjóði sem njóta ábyrgðar launagreiðenda. Í lögunum segir að ef tryggingafræðileg athugun leiðir í ljós meira en 10% halla er hlutaðeigandi sjóði skylt að gera nauðsynlegar breytingar á samþykktum sínum. Sama gildir ef munur hefur haldist meira en 5% samfelld í fimm ár.

B deild sjóðsins nýtur ábyrgðar launagreiðenda og því eiga ofangreind viðmið ekki við um starfsemi þeirrar deildar.

e) Niðurstöður álagsprófs

A deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða	-4,9%	-1,1%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-13,8%	-10,2%	-8,9%	-9,1%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-10,7%	-6,7%	-5,8%	-5,5%
Örorkulíkur auknar um 10%	-6,4%	-1,8%	-1,5%	-0,7%
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-5,1%	-1,2%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-6,0%	-1,9%	-1,0%	-0,8%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-5,6%	-1,5%	-0,7%	-0,4%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-7,2%	-3,1%	-2,3%	-2,0%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-5,8%	-1,8%	-0,9%	-0,6%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-5,4%	-1,9%	-0,5%	-0,8%

V deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða	-1,2%	2,7%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-11,9%	-8,8%	-10,7%	-11,5%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-6,5%	-3,1%	-5,3%	-5,7%
Örorkulíkur auknar um 10%	-2,1%	1,3%	-1,0%	-1,3%
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-1,3%	2,6%	-0,1%	-0,1%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-1,9%	2,1%	-0,8%	-0,5%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-1,7%	2,3%	-0,5%	-0,3%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-2,9%	1,3%	-1,7%	-1,4%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-1,8%	2,2%	-0,6%	-0,5%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-1,5%	2,1%	-0,4%	-0,6%

Enginn einn þáttur í álagsprófinu setur tryggingafræðilega stöðu sjóðsins niður fyrir -10% viðmiðið.

B deild	Tryggingafræðileg staða		Áhrif þáttar	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Núverandi staða (án framlags launagreiðenda)	-78,3%	-80,6%		
Tryggingafræðileg krafa lækkuð úr 3,5% í 3%	-79,1%	-81,6%	-0,8%	-1,0%
Líftöflur hliðrast um 2 ár	-79,5%	-81,9%	-1,2%	-1,3%
Örorkulíkur auknar um 10%	-78,3%	-80,7%	0,0%	0,0%
Vísitala neysluverðs hækkun ársins aukin um 0,5%	-78,3%	-80,7%	0,0%	0,0%
Gengisvísitala lækkar um 10%	-78,6%	-80,9%	-0,3%	-0,3%
Sjóðfélagalán lækka um 10%	-78,4%	-80,7%	-0,1%	-0,1%
Markaðsskuldabréf lækka um 10%	-79,4%	-81,6%	-1,1%	-1,0%
Erlend hlutabréf lækka um 10%	-78,5%	-80,8%	-0,2%	-0,2%
Innlend hlutabréf lækka um 10%	-78,7%	-81,0%	-0,4%	-0,4%

Skýringar

52. Lausafjárahætta

Lausafjárahætta er hættan á því að sjóðurinn hafi ekki nægjanlegt laust fé til að standa við nauðsynlegar greiðslur t.d. til að greiða lífeyri, gera upp verðbréfavíðskipti eða standa straum af rekstrarkostnaði. Skipta má lausafjárahættu í seljanleikaáættu og útstreymisáættu.

a) Seljanleikaáættu

Seljanleikahættan lýtur að áhættunni á því að ekki sé unnt að selja tiltekna fjármálagerninga innan tiltekins tíma, samkvæmt þörfum sjóðsins. Mánaðarlega eru útbúnar lausafjárspár sem sýna vænt fjárflæði næstu 12 mánuði.

Auðseljanlegar eignir sjóðsins sundurliðast sem hér segir:

	Bókfært verð		Hlutfall af hreinni eign	
	31.12.2018	31.12.2017	31.12.2018	31.12.2017
Innlán	9.828.523	14.427.079	4,5%	7,6%
Skuldabréf með ríkisábyrgð	53.503.824	45.151.309	24,7%	23,7%
Skráð skuldabréf sveitarfélaga, lánastofnana og fyrirtækja	70.437.874	45.310.142	32,6%	23,8%
Innlend skráð hlutabréf	9.583.633	9.114.610	4,4%	4,8%
Erlend skráð hlutabréf	1.001.932	827.780	0,5%	0,4%
Innlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	5.046.737	10.961.102	2,3%	5,8%
Erlendir verðbréfasjóðir (lög nr. 128/2011)	21.342.244	14.164.302	9,9%	7,4%
	170.744.768	139.956.324	78,9%	73,4%

b) Útstreymisáættu

Útstreymisáættu vísar til hættunnar á því að ekki sé unnt að standa við greiðslur vegna lífeyrisskuldbindinga eða uppgjors samninga, t.d. vegna verðbréfavíðskipta.

Til að lágmarka útstreymisáættu er fylgst með útstreymi greidds lífeyris og innstreymi iðgjalda og afborgana/arðgreiðslna af verðbréfum. Ef hlutfall milli lífeyris og iðgjalda er minna en 100% þýðir það að það er meira innstreymi af iðgjöldum til sjóðsins heldur en sjóðurinn greiðir út lífeyri, þ.e. nettó innstreymi fjármagns til sjóðsins.

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum	2018	2017
Lífeyrir	5.671.581	4.516.760
Iðgjöld	14.546.985	50.373.148
Lífeyrisbyrði	39,0%	9,0%
Hlutfall lífeyris af iðgjöldum án aukaframlaga	2018	2017
Lífeyrir	5.584.127	4.422.674
Iðgjöld	12.810.935	11.530.147
Lífeyrisbyrði	43,6%	38,4%

Hlutfall lífeyris af iðgjöldum fyrir hverja sjóðsdeild fyrir sig má finna í yfirliti yfir kennitölur viðkomandi deildar og í deildaskiptu yfirliti.

53. Rekstraráhætta

Rekstraráhætta er hættan á tjóni vegna ófullnægjandi innri verkferla, mistaka eða svika starfsmanna, vanvirkra upplýsingakerfa eða vegna ytri atburða í rekstrarumhverfinu. Skipta má rekstraráhættu m.a. í starfsmannaáættu, áhættu vegna svika, áhættu vegna upplýsingatækni, orðsporsáhættu, lagalega áhættu, úrskurðaráhættu lífeyris, skjalaáættu, áhættu vegna útvistunar og upplýsingaáættu.

Undir rekstraráhættu flokkast jafnframt pólitísk áhætta, en hún er skilgreind sem áhættan af því að aðgerðir eða aðgerðarleysi stjórnvalda auki lífeyrisbyrði sjóðsins eða skerði eignir hans, auk annarra neikvæðra áhrifa sem óvissa um mögulegar stjórnvaldsaðgerðir kann að skapa. Undir þetta falla t.a.m. breytingar á lögum eða reglum um starfseminu eða túlkun þeirra sem valda verulegum breytingum á starfseminni.

Starfsemi lífeyrissjóðsins er flokkuð í eftirfarandi áhættumatsþætti: Stjórnunar- og stefnumótunaráhættu, lífeyristryggingaáhættu, fjárhagsáhættu og rekstraráhættu. Hver áhættumatsþáttur er brotinn niður í verkþætti sem reglulega eru áhættumetnir. Til að draga úr rekstraráhættu er unnið eftir verkferlum, vinnureglum og starfslýsingum og eftirlit haft með að þeim sé fylgt, ásamt öðrum reglum sem settar hafa verið um starfsemi sjóðsins.

Stjórn sjóðsins hefur sett sér samskipta- og starfsreglur auk siðareglu. Innri endurskoðandi tekur út innra eftirlit sjóðsins auk þess sem endurskoðunarnefnd hefur eftirlit með fyrirkomulagi og virkni eftirlitsins.

Kennitölur

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,2%	7,9%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	2,9%	6,0%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,2%	4,5%	4,1%	4,9%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,2%	2,1%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,2%	7,9%	1,8%	11,6%	
Hrein raunávöxtun	2,9%	6,0%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,8%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
b) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	18,3%	22,6%	22,1%	25,8%	22,7%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	6,7%	8,0%	9,2%	10,2%	11,0%
Skráð skuldabréf	57,9%	57,1%	58,7%	49,7%	54,0%
Óskráð skuldabréf	13,7%	11,4%	9,5%	10,5%	9,4%
Bundnar bankainnistæður	3,4%	0,9%	0,4%	3,6%	2,8%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
c) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	83,2%	83,8%	84,5%	85,5%	85,4%
Fjárfestingar í erlendum myntum	16,8%	16,2%	15,5%	14,5%	14,6%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	17.692	16.665	16.225	16.316	15.650
Sjóðfélagar í árslok	100.922	95.360	91.160	87.636	84.085
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	7.136	6.512	5.500	4.805	4.248
Stöðugildi, meðaltal árs	25,7	19,9	16,0	15,0	13,0
e) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	72,5%	69,5%	66,6%	64,9%	64,6%
Örorkulífeyrir	18,2%	21,5%	24,2%	25,6%	25,5%
Makalífeyrir	8,1%	7,3%	7,3%	7,4%	7,7%
Barnalífeyrir	1,2%	1,7%	1,8%	2,1%	2,2%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
f) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	14.546.985	52.010.840	12.183.710	11.157.137	10.001.480
Lífeyrir alls	5.671.581	4.663.606	3.779.751	3.272.127	2.887.105
Hreinar fjárfestingatekjur alls	12.905.872	13.049.519	2.566.222	12.953.007	5.752.316
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	511.793	439.567	309.597	299.510	239.807
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	21.275.537	59.957.187	14.877.794	20.538.507	15.294.124
Vísitala neysluverðs þann 31.12.2018					
g) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	39,0%	9,0%	31,0%	29,3%	28,9%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	44,3%	39,2%	33,8%	31,8%	31,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,9%	2,0%	11,2%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,5%	0,8%	2,5%	2,7%	2,4%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,3%	0,2%	0,3%	0,2%

Kennitölur

A deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-4,9%	-1,1%	-13,3%	-9,9%	-12,3%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	14,6%	21,5%	-8,9%	-3,3%	-8,1%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%	2,2%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%	
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%
Skráð skuldabréf	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%
Óskráð skuldabréf	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%
Bundnar bankainnistæður	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%
Fjárfestingar í erlendum myntum	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	12.892	12.062	11.491	11.333	10.657
Sjóðfélagar í árslok	60.410	57.155	54.151	51.485	49.040
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	4.306	4.087	3.531	3.055	2.699
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	67,9%	64,6%	62,4%	60,2%	59,3%
Örorkulífeyrir	27,9%	30,8%	32,8%	34,1%	34,5%
Makalífeyrir	2,3%	2,3%	2,4%	2,8%	2,9%
Barnalífeyrir	1,8%	2,4%	2,5%	2,9%	3,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	9.885.435	46.509.365	8.564.787	7.779.391	6.936.933
Lífeyrir alls	2.859.470	2.558.736	2.193.838	1.924.709	1.678.792
Hreinar fjárfestingatekjur alls	10.326.274	10.426.060	2.048.826	10.547.565	4.606.918
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	330.475	277.115	213.152	197.841	159.581
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	17.021.763	54.099.574	8.206.624	15.928.118	11.801.651
Vísitala neysluverðs þann 31.12.2018					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	28,9%	5,5%	25,6%	24,7%	24,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	29,2%	28,1%	25,8%	24,9%	24,4%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,7%	2,0%	11,1%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	3,3%	0,6%	2,5%	2,5%	2,3%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

V deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-1,2%	2,7%	3,4%	6,9%	4,7%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	1,2%	3,8%	3,7%	8,7%	2,5%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	10,3%	5,7%
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	8,1%	4,6%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,3%	4,6%	4,2%	5,0%	3,6%
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,6%	2,0%	1,5%	2,3%	2,2%
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	6,3%	8,0%	1,8%	11,5%	
Hrein raunávöxtun	3,0%	6,1%	-0,3%	9,4%	
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	4,5%	4,9%	4,4%	5,2%	
Hrein raunávöxtun (10 ára meðaltal)	3,7%	2,1%	1,6%	2,4%	
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	17,8%	22,4%	22,2%	26,1%	22,8%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	7,1%	8,4%	9,6%	10,7%	11,4%
Skráð skuldabréf	57,2%	56,7%	58,3%	49,2%	53,6%
Óskráð skuldabréf	14,3%	11,7%	9,5%	10,4%	9,4%
Bundnar bankainnistæður	3,6%	0,9%	0,4%	3,6%	2,6%
Aðrar fjárfestingar	0,0%	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	82,8%	83,7%	84,3%	85,2%	85,0%
Fjárfestingar í erlendum myntum	17,2%	16,3%	15,7%	14,8%	15,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	4.583	4.439	4.570	4.802	4.792
Sjóðfélagar í árslok	36.406	34.931	33.961	33.036	31.880
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.144	1.125	979	817	626
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	36,6%	34,8%	32,9%	31,3%	37,2%
Örorkulífeyrir	54,7%	55,9%	58,3%	58,9%	53,9%
Makalífeyrir	1,0%	0,9%	1,0%	1,1%	0,9%
Barnalífeyrir	7,7%	8,5%	7,8%	8,8%	8,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	2.925.859	2.711.111	2.616.723	2.493.147	2.279.044
Lífeyrir alls	247.944	208.602	168.685	145.060	122.373
Hreinar fjárfestingatekjur alls	1.791.117	1.943.631	418.744	1.762.700	840.950
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	55.590	47.814	35.710	34.620	27.904
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	4.413.442	4.398.326	2.831.072	4.352.454	3.367.722
Vísitala neysluverðs þann 31.12.2018					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	8,5%	7,7%	6,4%	5,8%	5,4%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	8,6%	7,7%	6,5%	5,9%	5,4%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	6,3%	7,7%	2,0%	11,1%	5,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls					
Hlutfall af iðgjöldum	1,9%	1,8%	1,4%	1,4%	1,2%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%	0,2%

Kennitölur

B deild

	2018	2017	2016	2015	2014
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt					
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-21,7%	-26,4%	-25,8%	-23,5%	-22,1%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-78,8%	-81,2%	-89,6%	-87,1%	-84,4%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:					
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-78,3%	-80,6%	-88,3%	-85,7%	-82,8%
b) Ávöxtun					
Nafnávöxtun	4,7%	6,1%	0,8%	11,0%	6,5%
Hrein raunávöxtun	1,4%	4,3%	-1,3%	8,8%	5,4%
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,7%	3,7%			
Að teknu tilliti til matsbreytinga vegna upptöku reglna Fjármálaeftirlitsins nr. 335/2015 um ársreikninga lífeyrissjóða:					
Nafnávöxtun	4,7%	6,1%	0,8%		
Hrein raunávöxtun	1,4%	4,3%	-1,3%		
Hrein raunávöxtun (5 ára meðaltal)	3,9%	3,9%			
c) Skipting fjárfestinga eftir eignaflokkum					
Skráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	25,7%	26,3%	18,6%	19,9%	20,0%
Óskráðir eignarhlutir í félögum og sjóðum	0,6%	1,9%	0,1%	0,2%	3,3%
Skráð skuldabréf	68,0%	63,5%	71,4%	63,0%	60,5%
Óskráð skuldabréf	5,7%	6,8%	9,4%	13,3%	9,9%
Bundnar bankainnistæður	0,0%	1,5%	0,4%	3,6%	6,3%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Skipting fjárfestinga eftir gjaldmiðlum					
Fjárfestingar í íslenskum krónum	89,5%	87,1%	91,9%	92,7%	93,1%
Fjárfestingar í erlendum myntum	10,5%	12,9%	8,1%	7,3%	6,9%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
e) Fjöldatölur					
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	217	164	164	181	201
Sjóðfélagar í árslok	4.106	3.274	3.048	3.115	3.165
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	1.686	1.300	990	933	923
f) Hlutfallsleg skipting lífeyris					
Ellilífeyrir	80,6%	79,6%	77,0%	76,1%	75,2%
Örorkulífeyrir	4,3%	5,8%	7,4%	8,7%	9,2%
Makalífeyrir	15,0%	14,6%	15,6%	15,1%	15,5%
Barnalífeyrir	0,0%	0,0%	0,1%	0,1%	0,1%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
g) Fjárhæðir á föstu verðlagi					
Iðgjöld alls	1.735.691	2.790.365	1.002.201	884.599	785.503
Lífeyrir alls	2.564.167	1.896.268	1.417.228	1.202.358	1.085.940
Hreinar fjárfestingatekjur alls	788.481	679.828	98.651	642.743	304.448
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	125.727	114.637	60.736	67.048	52.322
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	(159.668)	1.459.287	3.840.099	257.936	124.751
<i>Vísitala neysluverðs þann 31.12.2018</i>					
h) Aðrar kennitölur					
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	147,7%	68,0%	141,4%	135,9%	138,2%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	1677,2%	1631,7%	1461,4%	1251,9%	1042,2%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	5,4%	6,8%	2,0%	12,3%	5,9%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður					
Hlutfall af iðgjöldum	7,2%	4,1%	6,1%	7,6%	6,7%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,9%	1,2%	1,2%	1,3%	1,0%

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Iðgjöld	6					
Iðgjöld sjóðfélaga		2.522.131	863.720	47.028	3.432.879	3.076.377
Iðgjöld launagreiðenda		7.253.011	2.015.744	110.939	9.379.694	8.452.922
Réttindaflutningur og endurgreiðslur		4.909	(1.461)	(5.086)	(1.638)	847
		<u>9.780.051</u>	<u>2.878.003</u>	<u>152.881</u>	<u>12.810.935</u>	<u>11.530.147</u>
Sérstök aukaframlög	23, 42	105.384	47.856	1.582.810	1.736.049	38.843.001
Iðgjöld samtals		<u>9.885.435</u>	<u>2.925.859</u>	<u>1.735.691</u>	<u>14.546.985</u>	<u>50.373.148</u>
Lífeyrir						
Heildarfjárhæð lífeyris	24	(2.795.384)	(226.229)	(2.562.514)	(5.584.127)	(4.422.674)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs		(59.037)	(20.656)	(1.534)	(81.227)	(86.422)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris		(5.049)	(1.059)	(119)	(6.227)	(7.664)
Lífeyrir samtals		<u>(2.859.470)</u>	<u>(247.944)</u>	<u>(2.564.167)</u>	<u>(5.671.581)</u>	<u>(4.516.760)</u>
Hreinar fjárfestingatekjur	7					
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	25-26	1.854.681	321.699	38.723	2.215.103	3.456.337
Hreinar tekjur af skuldabréfum	27	7.753.280	1.344.825	712.101	9.810.206	8.083.157
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum		248.665	43.132	0	291.796	66.709
Aðrar fjárfestingatekjur:						
Vaxtatekjur af handbæru fé		515.752	89.458	37.915	643.125	32.468
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum		2.024	351	2.934	5.310	1.062.774
Ýmsar fjárfestingatekjur	28	0	0	0	0	16.966
Fjárfestingagjöld	8, 29	(48.129)	(8.348)	(3.192)	(59.669)	(79.789)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals		<u>10.326.274</u>	<u>1.791.117</u>	<u>788.481</u>	<u>12.905.872</u>	<u>12.638.622</u>
Rekstrarkostnaður	9					
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	30	(330.475)	(55.590)	(125.727)	(511.793)	(425.726)
Rekstrarkostnaður samtals		<u>(330.475)</u>	<u>(55.590)</u>	<u>(125.727)</u>	<u>(511.793)</u>	<u>(425.726)</u>
Aðrar tekjur og gjöld						
Aðrar tekjur		0	0	6.054	6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals		<u>0</u>	<u>0</u>	<u>6.054</u>	<u>6.054</u>	<u>0</u>
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris		17.021.763	4.413.442	(159.668)	21.275.537	58.069.285
Hrein eign frá fyrra ári		154.462.384	26.089.617	10.007.139	190.559.141	128.475.036
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar					0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	46-47			4.551.677	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs		<u>171.484.147</u>	<u>30.503.059</u>	<u>14.399.149</u>	<u>216.386.355</u>	<u>190.559.141</u>

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)						
	Skýring	A deild	V deild	B deild	31.12.2018	31.12.2017
Eignir						
Fjárfestingar						
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	12, 26, 33	42.190.015	7.504.627	3.539.278	53.233.920	48.048.535
Skuldabréf	13, 34	120.833.509	21.493.483	9.912.529	152.239.521	107.655.670
Bundnar bankainnstæður	14	6.058.625	1.077.689	0	7.136.315	1.448.811
Fjárfestingar samtals		169.082.150	30.075.799	13.451.807	212.609.755	157.153.017
Kröfur	17					
Kröfur á launagreiðendur		896.792	159.519	45.459	1.101.770	911.496
Aðrar kröfur		145.918	25.955	128.286	300.159	21.959.541
Millireikningur		(11.962)	(2.128)	14.090	0	0
Kröfur samtals	36	1.030.748	183.346	187.834	1.401.929	22.871.037
Ýmsar eignir						
Óefnislegar eignir	18, 37	126.720	22.541	0	149.260	146.177
Varanlegir rekstrarfjármunir	19, 38	121.368	21.589	0	142.957	104.110
Handbært fé	20	1.468.694	261.247	962.268	2.692.208	12.978.268
Ýmsar eignir samtals		1.716.782	305.376	962.268	2.984.425	13.228.555
Eignir samtals		171.829.680	30.564.521	14.601.908	216.996.109	193.252.610
Skuldir						
Áfallinn kostnaður og fyrirframinntekjur		22.227	3.954	0	26.180	33.628
Aðrar skuldir	39	323.305	57.509	202.760	583.574	2.659.841
Skuldir samtals		345.532	61.462	202.760	609.754	2.693.469
Hrein eign til greiðslu lífeyris		171.484.147	30.503.059	14.399.149	216.386.355	190.559.141
Skuldbindingar utan efnahags	43					
Áhættustýring	48-53					

Sjóðstreymi ársins 2018

Brú samtryggingadeildir (A+V+B)

	Skýring	A deild	V deild	B deild	2018	2017
Inngreiðslur						
lögjöld		9.763.756	2.897.261	1.695.694	14.356.711	31.680.744
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum		517.777	89.810	40.843	648.429	1.112.208
Aðrar inngreiðslur		16.581.686	2.802.536	951.941	20.336.163	1.995.175
Inngreiðslur samtals		26.863.219	5.789.607	2.688.478	35.341.304	34.788.126
Útgreiðslur						
Lífeyrir		(2.859.470)	(247.944)	(2.564.167)	(5.671.581)	(4.516.760)
Rekstrarkostnaður		(330.475)	(55.590)	(125.727)	(511.793)	(425.726)
Fjárfesting í rekstrarfjármunum		(33.967)	(7.963)	0	(41.930)	(136.981)
Aðrar útgreiðslur		(693.646)	(117.273)	(3.192)	(814.111)	(2.744.299)
Útgreiðslur samtals		(3.917.559)	(428.769)	(2.693.086)	(7.039.414)	(7.823.766)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga		22.945.660	5.360.838	(4.608)	28.301.890	26.964.360
Fjárfestingahreyfingar						
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum		1.559.283	(80.669)	(1.059.370)	419.244	298.713
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum		(25.621.902)	(4.557.543)	(1.601.475)	(31.780.920)	(19.370.197)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum		22.722.648	4.041.833	1.626.914	28.391.394	14.082.522
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa		15.331.267	1.913.822	(2.398.031)	14.847.058	11.728.196
Keypt skuldabréf		(41.580.473)	(7.396.203)	(700.443)	(49.677.119)	(26.668.884)
Seld skuldabréf		0	0	56.418	56.418	1.729.279
Bundin innlán		(4.683.541)	(844.299)	132.139	(5.395.701)	(852.687)
Seldar aðrar fjárfestingar		0	0	0	0	45.500
Fjárfestingahreyfingar nettó		(32.272.719)	(6.923.058)	(3.943.849)	(43.139.627)	(19.007.558)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé		(9.327.060)	(1.562.220)	(3.948.457)	(14.837.737)	7.956.803
Handbært fé í upphafi árs		10.795.754	1.823.467	359.047	12.978.268	1.006.644
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar					0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar				4.551.677	4.551.677	0
Handbært fé í lok árs		1.468.694	261.247	962.268	2.692.208	12.978.268

Yfirlit um breytingu á hreinni eign til greiðslu lífeyris árið 2018

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2018	2017
Iðgjöld									
Iðgjöld sjóðfélaga	2.941	15.081	740	1.657	3.838	4.864	17.907	47.028	33.242
Iðgjöld launagreiðenda	11.303	38.707	3.516	3.314	8.729	9.574	35.797	110.939	79.342
Réttindaflutningur og endurgreiðslur	0	0	(5.086)	0	0	0	0	(5.086)	(27)
	14.243	53.788	(830)	4.971	12.568	14.438	53.703	152.881	112.557
Sérstök aukaframlög	287.106	447.679	111.420	76.411	163.622	159.643	336.929	1.582.810	2.589.946
Iðgjöld samtals	301.349	501.467	110.590	81.382	176.190	174.081	390.633	1.735.691	2.702.503
Lífeyrir									
Heildarfjárhæð lífeyris	(381.840)	(663.582)	(165.255)	(143.335)	(233.420)	(405.689)	(569.393)	(2.562.514)	(1.835.319)
Framlag til starfsendurhæfingarsjóðs	(143)	(521)	(57)	(58)	(111)	(132)	(510)	(1.534)	(1.193)
Beinn kostnaður vegna örorkulífeyris	0	(70)	0	0	(20)	0	(29)	(119)	(47)
Lífeyrir samtals	(381.983)	(664.173)	(165.312)	(143.393)	(233.551)	(405.821)	(569.933)	(2.564.167)	(1.836.559)
Hreinar fjárfestingatekjur									
Hreinar tekjur af eignarhlutum í félögum og sjóðum	5.667	6.063	1.862	1.042	1.059	10.802	12.229	38.723	139.381
Hreinar tekjur af skuldabréfum	104.210	111.497	34.245	19.166	19.472	198.635	224.876	712.101	516.406
Vaxtatekjur af bundnum bankainnstæðum	0	0	0	0	0	0	0	0	4.578
Aðrar fjárfestingatekjur:									
Vaxtatekjur af handbæru fé	5.548	5.936	1.823	1.020	1.037	10.576	11.973	37.915	3.953
Vaxtatekjur af iðgjöldum og öðrum kröfum	971	1.142	54	17	288	232	230	2.934	120
Fjárfestingagjöld	(467)	(500)	(154)	(86)	(87)	(890)	(1.008)	(3.192)	(6.017)
Hreinar fjárfestingatekjur samtals	115.929	124.138	37.831	21.160	21.768	219.354	248.300	788.481	658.422
Rekstrarkostnaður									
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Rekstrarkostnaður samtals	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Aðrar tekjur og gjöld									
Aðrar tekjur	0	0	0	0	0	0	6.054	6.054	0
Aðrar tekjur og gjöld samtals	0	0	0	0	0	0	6.054	6.054	0
Breyting á hreinni eign til greiðslu lífeyris	18.739	(71.790)	(23.917)	(45.692)	(46.332)	(32.018)	41.343	(159.668)	1.413.338
Hrein eign frá fyrra ári	2.109.507	2.302.934	708.252	412.547	419.087	4.054.813	0	10.007.139	4.578.980
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar								0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar							4.551.677	4.551.677	0
Hrein eign til greiðslu lífeyris í lok árs	2.128.246	2.231.143	684.335	366.855	372.755	4.022.794	4.593.020	14.399.149	10.007.139

Efnahagsreikningur 31. desember 2018

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	31.12.2018	31.12.2017
Eignir									
Fjárfestingar									
Eignarhlutir í félögum og sjóðum	523.118	548.410	168.208	90.172	91.622	988.794	1.128.954	3.539.278	2.466.624
Skuldabréf	1.465.108	1.535.943	471.103	252.547	256.609	2.769.335	3.161.884	9.912.529	6.158.370
Bundnar bankainnstæður	0	0	0	0	0	0	0	0	132.133
Fjárfestingar samtals	1.988.226	2.084.353	639.311	342.719	348.231	3.758.129	4.290.838	13.451.807	8.757.127
Kröfur									
Kröfur á launagreiðendur	6.719	7.044	2.160	1.158	1.177	12.700	14.500	45.459	5.462
Aðrar kröfur	18.961	19.878	6.097	3.268	3.321	35.840	40.920	128.286	183.286
Millireikningur	2.083	2.183	670	359	365	3.936	4.494	14.090	768.532
Kröfur samtals	27.763	29.105	8.927	4.786	4.863	52.477	59.915	187.834	957.279
Ýmsar eignir									
Handbært fé	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047
Ýmsar eignir samtals	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047
Eignir samtals	2.158.215	2.262.561	693.971	372.020	378.004	4.079.441	4.657.696	14.601.908	10.073.454
Skuldir									
Aðrar skuldir	29.969	31.418	9.636	5.166	5.249	56.646	64.676	202.760	66.315
Skuldir samtals	29.969	31.418	9.636	5.166	5.249	56.646	64.676	202.760	66.315
Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.128.246	2.231.143	684.335	366.855	372.755	4.022.794	4.593.020	14.399.149	10.007.139

Sjóðstreymi ársins 2018

<i>B deild</i>	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2018	2017
Inngreiðslur									
lögjöld	295.437	495.269	108.690	80.363	175.154	162.906	377.875	1.695.694	2.708.317
Innborgaðar vaxtatekjur af handbæru fé og kröfum	6.575	7.015	1.855	982	1.268	10.823	12.324	40.843	4.074
Aðrar inngreiðslur	8.925	9.357	2.870	1.538	1.563	902.373	25.315	951.941	(546.439)
Inngreiðslur samtals	310.938	511.640	113.415	82.884	177.986	1.076.102	415.514	2.688.478	2.165.952
Útgreiðslur									
Lífeyrir	(381.983)	(664.173)	(165.312)	(143.393)	(233.551)	(405.821)	(569.933)	(2.564.167)	(1.836.559)
Rekstrarkostnaður	(16.556)	(33.222)	(7.026)	(4.842)	(10.738)	(19.632)	(33.710)	(125.727)	(111.028)
Aðrar útgreiðslur	(472)	(495)	(152)	(81)	(83)	(892)	(1.018)	(3.192)	(77.855)
Útgreiðslur samtals	(399.011)	(697.890)	(172.490)	(148.316)	(244.372)	(426.345)	(604.662)	(2.693.086)	(2.025.442)
Nýtt ráðstöfunarfé til fjárfestinga	(88.073)	(186.250)	(59.075)	(65.432)	(66.386)	649.757	(189.148)	(4.608)	140.510
Fjárfestingahreyfingar									
Innborgaðar tekjur af eignarhl. í félögum og sjóðum	(156.579)	(164.149)	(50.348)	(26.990)	(27.424)	(295.964)	(337.916)	(1.059.370)	(1.258.848)
Keyptir eignarhlutir í félögum og sjóðum	(236.704)	(248.148)	(76.112)	(40.802)	(41.458)	(447.416)	(510.836)	(1.601.475)	(1.105.538)
Seldir eignarhlutir í félögum og sjóðum	240.464	252.090	77.321	41.450	42.116	454.523	518.951	1.626.914	837.241
Afborganir höfuðstóls og vaxta skuldabréfa	(354.438)	(371.574)	(113.969)	(61.096)	(62.079)	(669.955)	(764.921)	(2.398.031)	(2.019.692)
Keypt skuldabréf	(103.528)	(108.533)	(33.289)	(17.846)	(18.133)	(195.688)	(223.426)	(700.443)	(170.816)
Seld skuldabréf	8.339	8.742	2.681	1.437	1.461	15.762	17.996	56.418	7.705
Bundin innlán	19.531	20.475	6.280	3.367	3.421	36.917	42.149	132.139	(108.347)
Fjárfestingahreyfingar nettó	(582.915)	(611.098)	(187.436)	(100.479)	(102.096)	(1.101.822)	(1.258.003)	(3.943.849)	(3.818.295)
(Lækkun)/hækkun á handbæru fé	(670.988)	(797.348)	(246.511)	(165.912)	(168.482)	(452.065)	(1.447.151)	(3.948.457)	(3.677.785)
Handbært fé í upphafi árs	75.687	82.627	25.411	14.802	15.036	145.483	0	359.047	22.012
Sameining við Eftirlaunasjóð Reykjanesbæjar								0	4.014.821
Sameining við Lífeyrissjóð starfsmanna Kópavogsbæjar	737.528	863.824	266.832	175.626	178.356	575.417	1.754.094	4.551.677	0
Handbært fé í lok árs	142.227	149.103	45.733	24.516	24.911	268.836	306.943	962.268	359.047

Kennitölur ársins 2018

<i>B deild</i>									
	LA	EsH	LsH	LN	LV	ER	LSK	2018	2017
a) Fjárhagsstaða samkvæmt tryggingafræðilegri úttekt									
Með framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:									
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-24,0%	-26,4%	-13,8%	-31,2%	-27,3%	-25,9%	-10,0%	-21,7%	-26,4%
Hrein eign umfram áfallnar skuldbindingar	-76,8%	-89,5%	-83,1%	-88,3%	-96,1%	-63,3%	-69,3%	-78,8%	-81,2%
Án framtíðar endurgreiðslu launagreiðenda á greiddum lífeyri:									
Hrein eign umfram heildarskuldbindingar	-76,6%	-88,3%	-82,8%	-87,5%	-95,3%	-63,3%	-69,0%	-78,3%	-80,6%
b) Fjöldatölur									
Virkir sjóðfélagar, meðaltal árs	25	70	8	5	20	17	72	217	164
Sjóðfélagar í árslok	725	1.083	263	154	754	254	873	4.106	3.274
Lífeyrisþegar, meðaltal árs	293	375	119	76	242	225	357	1.686	1.300
c) Hlutfallsleg skipting lífeyris									
Ellilífeyrir	81,8%	81,2%	78,3%	75,5%	74,5%	87,4%	78,9%	80,6%	79,6%
Örorkulífeyrir	5,2%	4,9%	5,7%	2,0%	8,1%	1,7%	3,6%	4,3%	5,8%
Makalífeyrir	13,0%	13,8%	16,0%	22,5%	17,4%	11,0%	17,5%	15,0%	14,6%
Barnalífeyrir	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
d) Fjárhæðir á föstu verðlagi									
Iðgjöld alls	301.349	501.467	110.590	81.382	176.190	174.081	390.633	1.735.691	2.790.365
Lífeyrir alls	381.983	664.173	165.312	143.393	233.551	405.821	569.933	2.564.167	1.896.268
Hreinar fjárfestingatekjur alls	115.929	124.138	37.831	21.160	21.768	219.354	248.300	788.481	679.828
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls	16.556	33.222	7.026	4.842	10.738	19.632	33.710	125.727	114.637
Hækkun (lækkun) á hreinni eign	18.739	(71.790)	(23.917)	(45.692)	(46.332)	(32.018)	41.343	(159.668)	1.459.287
Visitala neysluverðs þann 31.12.2018									
e) Aðrar kennitölur									
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld)	126,8%	132,4%	149,5%	176,2%	132,6%	233,1%	145,9%	147,7%	68,0%
Lífeyrisbyrði (lífeyrir/iðgjöld án aukaframlaga)	2681,8%	1234,8%	3884,2%	2884,8%	1858,4%	2810,8%	1061,3%	1677,2%	1631,7%
Hreinar fjárfestingatekjur sem hlutfall af meðalstöðu eigna	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	5,4%	6,8%
Skrifstofu- og stjórnunarkostnaður alls									
Hlutfall af iðgjöldum	5,5%	6,6%	6,4%	5,9%	6,1%	11,3%	8,6%	7,2%	4,1%
Hlutfall af meðalstöðu eigna	0,8%	1,5%	1,0%	1,2%	2,7%	0,5%	0,7%	0,9%	1,2%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LA (L140)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.128.246		2.128.246
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(124.367)		(124.367)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.842)		(2.842)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(253.337)	(5.570)	(258.907)
Núvirði framtíðariðgjalda			50.476	50.476
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			4.024.238	4.024.238
Eignir samtals		1.747.700	4.069.145	5.816.845
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.381.504	108.881	6.490.385
Örorkulífeyrir		78.439	346	78.785
Makalífeyrir		1.076.514	5.932	1.082.447
Barnalífeyrir			50	50
Skuldbindingar samtals		7.536.457	115.209	7.651.666
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.788.757)	3.953.936	(1.834.821)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-76,8%	3432,0%	-24,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-77,4%	2340,5%	-26,1%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.788.757)	(70.302)	(5.859.059)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-76,8%	-61,0%	-76,6%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-77,4%	-59,8%	-77,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.109.507		2.109.507
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(98.827)		(98.827)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(5.945)		(5.945)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(49.183)		(49.183)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(302.922)	(9.607)	(312.530)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.326	73.326
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.804.559	3.804.559
Eignir samtals		1.652.630	3.868.278	5.520.908
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		6.078.324	144.792	6.223.115
Örorkulífeyrir		104.088	918	105.006
Makalífeyrir		1.127.382	12.698	1.140.080
Barnalífeyrir			96	96
Skuldbindingar samtals		7.309.794	158.503	7.468.297
Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.657.164)	3.709.775	(1.947.389)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-77,4%	2340,5%	-26,1%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-91,8%	2303,7%	-35,5%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.657.164)	(94.783)	(5.751.948)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-77,4%	-59,8%	-77,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-91,8%	-60,5%	-91,0%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn EsH (L050)

<i>B deild - Réttindasafn ESH (L050)</i>			31.12.2018	
	Skýring	Áfallið	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		2.231.143		2.231.143
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(130.380)		(130.380)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(2.979)		(2.979)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(487.034)	(38.119)	(525.153)
Núvirði framtíðariðgjalda			323.455	323.455
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			9.990.694	9.990.694
Eignir samtals		1.610.750	10.276.030	11.886.780

Skuldbindingar

Elililifeyrir	12.846.671	648.304	13.494.975
Örorkulifeyrir	272.114	4.247	276.362
Makalifeyrir	2.165.687	219.806	2.385.493
Barnalifeyrir	2.069	618	2.686

Skuldbindingar samtals

Eignir umfram skuldbindingar	40	(13.675.791)	9.403.054	(4.272.736)
------------------------------------	----	--------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-89,5%	1077,1%	-26,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-89,5%	800,2%	-28,5%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(13.675.791)	(587.640)	(14.263.430)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-89,5%	-67,3%	-88,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-89,5%	-68,1%	-88,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
--	---------	---------	-------------------------	---------

Eignir

Hrein eign til greiðslu lífeyris	2.302.934		2.302.934
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(107.889)		(107.889)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(6.491)		(6.491)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar	(91.970)		(91.970)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(552.612)	(55.694)	(608.306)
Núvirði framtíðariðgjalda		399.758	399.758
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum		9.361.012	9.361.012
Eignir samtals	1.543.972	9.705.076	11.249.048

Skuldbindingar

Ellilífeyrir	12.220.401	747.953	12.968.353
Örorkulífeyrir	314.771	8.566	323.337
Makalífeyrir	2.127.921	320.606	2.448.527
Barnalífeyrir		923	923

Skuldbindingar samtals

Eignir umfram skuldbindingar	40	(13.119.120)	8.627.029	(4.492.091)
------------------------------------	----	--------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-89,5%	800,2%	-28,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-87,7%	699,5%	-21,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(13.119.120)	(733.984)	(13.853.104)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-89,5%	-68,1%	-88,0%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-87,7%	-67,6%	-86,0%

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LSH (L600)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		684.335		684.335
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(39.991)		(39.991)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(914)		(914)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(105.125)	(4.431)	(109.555)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.465	33.465
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.270.021	2.270.021
Eignir samtals		538.305	2.299.055	2.837.360
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.559.242	70.465	2.629.707
Örorkulífeyrir		35.347	596	35.943
Makalífeyrir		594.431	29.806	624.237
Barnalífeyrir			75	75
Skuldbindingar samtals		3.189.019	100.942	3.289.961
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.650.714)	2.198.114	(452.600)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-83,1%	2177,6%	-13,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-83,2%	1987,9%	-17,4%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(2.650.714)	(71.908)	(2.722.622)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-83,1%	-71,2%	-82,8%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-83,2%	-72,3%	-82,8%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		708.252		708.252
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(33.180)		(33.180)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.996)		(1.996)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(21.589)		(21.589)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(129.405)	(5.653)	(135.057)
Núvirði framtíðariðgjalda			33.853	33.853
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			2.098.361	2.098.361
Eignir samtals		522.081	2.126.562	2.648.643
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		2.524.879	64.377	2.589.256
Örorkulífeyrir		49.700	1.168	50.868
Makalífeyrir		531.986	36.182	568.167
Barnalífeyrir			123	123
Skuldbindingar samtals		3.106.565	101.849	3.208.414
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.584.483)	2.024.712	(559.771)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-83,2%	1987,9%	-17,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-83,2%	1616,3%	-15,7%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(2.584.483)	(73.649)	(2.658.133)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-83,2%	-72,3%	-82,8%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-83,2%	-71,3%	-82,7%	

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LN (L510)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		366.855		366.855
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.438)		(21.438)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(490)		(490)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(76.387)	(2.434)	(78.822)
Núvirði framtíðariðgjalda			26.106	26.106
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.318.386	1.318.386
Eignir samtals		268.540	1.342.058	1.610.597
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.701.429	41.347	1.742.775
Örorkulífeyrir		18.396	221	18.617
Makalífeyrir		574.577	5.405	579.982
Barnalífeyrir			39	39
Skuldbindingar samtals		2.294.402	47.011	2.341.413
Eignir umfram skuldbindingar	40	(2.025.862)	1.295.046	(730.816)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-88,3%	2754,7%	-31,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-86,8%	2654,7%	-31,4%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(2.025.862)	(23.340)	(2.049.202)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-88,3%	-49,6%	-87,5%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-86,8%	-51,9%	-86,1%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		412.547		412.547
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.327)		(19.327)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.163)		(1.163)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(15.685)		(15.685)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(94.009)	(3.001)	(97.010)
Núvirði framtíðariðgjalda			24.185	24.185
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			1.191.266	1.191.266
Eignir samtals		282.364	1.212.451	1.494.815
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		1.587.603	39.950	1.627.553
Örorkulífeyrir		23.324	444	23.768
Makalífeyrir		525.663	3.566	529.229
Barnalífeyrir			53	53
Skuldbindingar samtals		2.136.590	44.014	2.180.604
Eignir umfram skuldbindingar	40	(1.854.226)	1.168.437	(685.789)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-86,8%	2654,7%	-31,4%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-84,4%	2321,4%	-30,6%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(1.854.226)	(22.829)	(1.877.055)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-86,8%	-51,9%	-86,1%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-84,4%	-54,4%	-83,7%	

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LV (L700)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		372.755		372.755
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(21.782)		(21.782)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(498)		(498)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(159.698)	(8.044)	(167.743)
Núvirði framtíðariðgjalda			57.308	57.308
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.448.570	3.448.570
Eignir samtals		190.777	3.497.833	3.688.611
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.982.916	127.384	4.110.300
Örorkulífeyrir		79.008	395	79.402
Makalífeyrir		820.851	60.791	881.643
Barnalífeyrir			82	82
Skuldbindingar samtals		4.882.774	188.652	5.071.426
Eignir umfram skuldbindingar	40	(4.691.997)	3.309.182	(1.382.816)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-96,1%	1754,1%	-27,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018		-96,0%	1272,0%	-30,2%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(4.691.997)	(139.388)	(4.831.385)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-96,1%	-73,9%	-95,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-96,0%	-74,1%	-95,0%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		419.087		419.087
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(19.634)		(19.634)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(1.181)		(1.181)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar		(29.548)		(29.548)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(179.760)	(11.885)	(191.645)
Núvirði framtíðariðgjalda			73.915	73.915
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.221.803	3.221.803
Eignir samtals		188.965	3.283.833	3.472.798
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		3.867.497	153.648	4.021.145
Örorkulífeyrir		93.823	778	94.600
Makalífeyrir		776.626	84.806	861.432
Barnalífeyrir			116	116
Skuldbindingar samtals		4.737.946	239.348	4.977.294
Eignir umfram skuldbindingar	40	(4.548.981)	3.044.486	(1.504.496)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017		-96,0%	1272,0%	-30,2%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017		-98,6%	1163,0%	-30,2%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar	(4.548.981)	(177.318)	(4.726.299)	
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-96,0%	-74,1%	-95,0%	
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2017	-98,6%	-72,5%	-97,2%	

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn ER (L060)

<i>B deild - Réttindasafn ER (L060)</i>			31.12.2018	
		Skýring	Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris	4.022.794			4.022.794
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa	(235.077)			(235.077)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa	(5.372)			(5.372)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar	(314.029)		(10.956)	(324.985)
Núvirði framtíðariðgjalda			97.382	97.382
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.624.201	3.624.201
Eignir samtals	3.468.317		3.710.626	7.178.943

Skuldbindingar

Elililifeyrir	8.124.321	215.277	8.339.598
Örorkulifeyrir	75.569	1.666	77.235
Makalifeyrir	1.260.004	15.569	1.275.574
Barnalifeyrir		151	151

Skuldbindingar samtals

Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.991.578)	3.477.963	(2.513.614)
------------------------------------	----	-------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-63,3%	1494,9%	-25,9%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-60,3%	1348,4%	-22,8%

Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.991.578)	(146.237)	(6.137.815)
------------------------------------	-------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018	-63,3%	-62,9%	-63,3%
Í hlutfalli af skuldbindingum í ársbyrjun 2018	-60,3%	-62,1%	-60,3%

	Skýring	Áfallið	31.12.2017 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.054.813		4.054.813
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(189.961)		(189.961)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(11.428)		(11.428)
Núvirði framtíðarfjárfestingarkostnaðar				0
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(435.144)	(17.300)	(452.444)
Núvirði framtíðariðgjalda			106.680	106.680
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			3.322.980	3.322.980
Eignir samtals		3.418.280	3.412.360	6.830.640

Skuldbindingar

Elilifeyrir	7.292.654	213.042	7.505.696
Örorkulifeyrir	84.061	2.325	86.387
Makalifeyrir	1.232.370	20.035	1.252.405
Barnalifeyrir		191	191

Skuldbindingar samtals

Eignir umfram skuldbindingar	40	(5.190.806)	3.176.766	(2.014.039)
------------------------------------	----	-------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-60,3%	1348,4%	-22,8%
---	--------	---------	--------

Ef ekki er tekið til framlags launagreiðanda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:

Eignir umfram skuldbindingar	(5.190.806)	(146.214)	(5.337.019)
------------------------------------	-------------	-----------	-------------

Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2017	-60,3%	-62,1%	-60,3%
---	--------	--------	--------

Yfirlit um tryggingafræðilega stöðu 31. desember 2018

B deild - Réttindasafn LSK (L400)

	Skýring	Áfallið	31.12.2018 Framtíðar	Samtals
Eignir				
Hrein eign til greiðslu lífeyris		4.593.020		4.593.020
Mismunur á bókfærðu verði og núvirði skuldabréfa		(268.399)		(268.399)
Mismunur á bókfærðu verði og matsverði skráðra hlutabréfa		(6.133)		(6.133)
Núvirði framtíðarrekstrarkostnaðar		(400.790)	(38.309)	(439.099)
Núvirði framtíðariðgjalda			350.659	350.659
Hluti launagreiðenda í lífeyrisgreiðslum			8.055.077	8.055.077
Eignir samtals		3.917.698	8.367.427	12.285.126
Skuldbindingar				
Ellilífeyrir		10.835.478	816.212	11.651.691
Örorkulífeyrir		113.715	6.072	119.787
Makalífeyrir		1.832.423	48.440	1.880.863
Barnalífeyrir			332	332
Skuldbindingar samtals		12.781.616	871.057	13.652.673
Eignir umfram skuldbindingar	40	(8.863.918)	7.496.370	(1.367.548)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-69,3%	860,6%	-10,0%
Ef ekki er tekið tillit til framlags launagreiðenda vegna lífeyrisgreiðslna verður staðan eftirfarandi:				
Eignir umfram skuldbindingar		(8.863.918)	(558.707)	(9.422.625)
Í hlutfalli af skuldbindingum í árslok 2018		-69,3%	-64,1%	-69,0%